

Lokalt ledd utveckling

LEADER

SÖDERSLÄTT

LOKAL UTVECKLINGSSTRATEGI FÖR 2014-2020

*Skurups kommun, Svedala kommun, Trelleborgs kommun och Vellinge kommun
samt delar av Malmö utanför inre ringvägen.*

SAMMANFATTNING

Södersläotts lokala utvecklingsstrategi syftar till att nå visionen att skapa innovativa idéer i samspel med den demografiska och kulturella mixen i området genom att på ett klimatneutralt sätt utveckla näringslivet och skapa nya arbetstillfällen. Strategin ska vara vägledande för leaderföreningens beslut om projekt, som ska leda till lokal utveckling i Södersläottsområdet. Aktörer inom området ska också kunna ta del av strategin och känna igen sig, förstå sin egen delaktighet, sina möjligheter och vilja vara med. Fyra områden har identifierats som extra viktiga för den fortsatta utvecklingen av Södersläött: 1) Landsbygdsföretagen, och däribland jordbruket med livsmedelsproduktion och innovativa klimatanpassade näringar, 2) Anpassa våra samhällen till att förebygga negativ påverkan från klimatförändringarna på t.ex. vattenförsörjningen och åkermark genom innovation och investeringar, 3) Näringslivet med fokus på innovativt egenföretagande och unga i arbete, samt stärka och utveckla de kreativa näringarna, 4) Besöksnäringen – Sveriges nya tvärsektorielle basnäring har stor potential längs landets sydkust, men behöver organiseras, struktureras och stimuleras mot ett året-runt-tänk anpassat till nya former av upplevelser. Genom att samlas kring upplevelser kan man tillsammans paketera destinationer. Södersläotts utvecklingsmöjligheter belyser framför allt kompetensutveckling för landsbygdsföretagare, innovation och investeringar för att förebygga negativ påverkan från klimatförändringarna, nya och förbättrade näringslivsgrenar med ungdomar, nya svenskar och kvinnliga egenföretagare i centrum, samt utveckling av besöksnäringen till exportmognad.

SUMMARY

The development strategy of Södersläött aims at fulfilling the vision of an area where innovative ideas in combination with a demographic and cultural mixed population creates a climate neutral way of developing the industries and creating new jobs. The development strategy will guide Leader Södersläött in their work in order to assure a fair selection of projects that will result in a locally led development of Södersläött. The strategy will be accessible to the public as it is imperative for Södersläött's population to identify with it and understand the importance of their participation to development of Södersläött. Four areas have been identified as integral to Södersläött's development: 1) The rural businesses, including the food industry as well as innovative and environmentally friendly industries, 2) Innovation and investment in prevention of negative effects of climate change on for instance water supplies and arable land. 3) Innovative entrepreneurship and young adults within the business sector, as well as development and invigoration of the creative industries, 4) The tourism sector, Sweden's new cross sectoral industry, has great potential at Södersläött's southern coast, but needs to be reorganized, restructured and stimulated in order to encourage an around the year business where local business owners collaborate. In summation, Södersläött's opportunities of development suggest a focus on competence development of rural business owners, innovation and investments in prevention of the negative effects of climate change, new and innovative businesses that includes young adults, women and new Swedes as entrepreneurs as well as development of the area's export maturation.

INNEHÅLL

Sammanfattning.....	1
Summary	1
1. Syftet med den lokala utvecklingsstrategin	4
2. Strategins bidrag till EU:s och Sveriges mål	4
3. Strategins framtagning.....	4
4. Utvecklingsområdet	5
4.1 Områdesbeskrivning	10
4.2 Behovs- och utvecklingsmöjligheter	14
5. På vilket sätt är strategin innovativ.....	16
6. Vision.....	17
7. Insatsområden, mål och urvalskriterier	17
7.1 Övergripande mål för Söderslätt.....	17
7.2 Insatsområden och delmål	19
7.3 Handlingsplan.....	26
7.4 Urvalsprocess	27
7.5 Mål och urvalskriterier	28
8. Finansieringsplan	34
9. Organisation	35
9.1 Administrativ kapacitet och kansliets arbete (drift).....	35
9.2 Partnerskapet och föreningen	36
9.3 LAG – den lokala aktionsgruppen.....	37
10. Samverkan mellan fonder och med andra aktörer	38
10.1 Samverkan mellan fonder	38
10.2 Avstämning med andra aktörer med utvecklingsansvar.....	38
10.3 Jämställdhet och icke-diskriminering.....	39
11. Kommunikation	39
11.1 De fyra målgrupperna	39
11.2 Tre kommunikationsmål	41
11.3 Budskap.....	41
11.4 Förutsättningar för en lyckad kommunikation	42
11.5 Kanaler	43
11.6 Kommunikationsplan	44

12. Uppföljning och revidering.....	44
12.1 Uppföljningsmetoder	44
12.2 Allmän lärandeprocess.....	45
12.3 Revidering av strategin.....	45
12.4 Kommunikation av resultat.....	45
12.5 Resursplanering.....	45
13. Bilagor	46

1. SYFTET MED DEN LOKALA UTVECKLINGSSTRATEGIN

Denna utvecklingsstrategi ska användas för att styra LAG:s arbete med prioritering och urval av ansökningar och urval av ansökningar samt partnerskap, kommunikation och fondsamordning.

2. STRATEGINS BIDRAG TILL EU:S OCH SVERIGES MÅL

Alla projekt som prioriteras genom denna utvecklingsstrategi bidrar till att uppnå EU:s tillväxtstrategi EU2020. Därför bygger alla mål och processen för projekturvalet i strategin på de mål som är satta i de inblandade operativa programmen för struktur- och investeringsfonderna.

3. STRATEGINS FRAMTAGNING

Framtagandet av utvecklingsstrategin för Söderslätt har varit en lång process. Under arbetet med att framställa utvecklingsstrategin har vi samlat in stora mängder fakta och erfarenheter från de som deltagit i leaderprojekt under föregående period och dragit nytta och lärdom av deras erfarenheter.

Genom intensiv dialog med Leaderprojekt i kombination med de övergripande projekt som LAG varit ansvarig för har processen gett stor erfarenhet och innovativa exempel som uppmärksammats både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt. Genom dessa möten och dialoger med projektägare har vissa behov identifierats. Denna kunskap har varit viktig då den nya leaderstrategin utvecklats.

Vi har bearbetat underlagsmaterial inom många olika kompetensområden och näringslivsgrenar. samt arbetet med de rapporter relaterade till landsbygdsutveckling som Länsstyrelsen i Skåne publicerat. Vi har även tagit till oss av synpunkter, förslag och kunskap från kommuninnevånare, företagare, myndigheter, politiker, föreningar, byalag och förbund.

1. Utvecklingsarbetet har förankrats på lokal politisk nivå i Söderslättskommunerna och de har som avsikt att avsätta den offentliga medfinansiering som kommer att efterfrågas.
2. Strategin är avstämd med Det Skånska Landsbygdsprogrammet samt med samtliga översiktsplaner hos de deltagande kommunerna.
3. Genom de ordinarie fyra årliga mötena med Lokal Aktions Grupp (LAG), som är Föreningen Leader Söderslätts styrelse, har strategiarbetet varit en kärnaktivitet och ingående överläggningar har ägt rum.
4. En arbetsgrupp har skapats med representanter från näringsidkare på Söderslätt för att ge skarpare fokus på näringslivs-, arbetsmarknads-, och jämställdhetsfrågor.
5. Ideella föreningar har bidragit genom att framföra synpunkter och delta i en workshop kring strategins framtagning.

6. Turist- och Näringslivschefer i kommunerna har genom de ordinarie Söderslättsmötena fått en naturlig mötesplats för att diskutera fokusområden för framtida samarbetsformer med fokus på lokal utveckling.
7. Dialogprocessen i Malmö stad har varit en mötesplats för olika förvaltningar, markägare, politiska partier, entreprenörer och föreningar för att diskutera regional utveckling.
8. I förslag till "Handlingsplan för miljöprogrammet – prioriterat arbete i Malmö stad 2015-2018 föreslås att "En plan där strategier och åtgärder för Malmös landsbygd sammanfattas har påbörjats senast 2016".

4. UTVECKLINGSOMRÅDET

Skurups kommun, Svedala kommun, Trelleborgs kommun och Vellinge kommun samt delar av Malmö utanför inre ringvägen.

Totalt antal invånare i utvecklingsområdet, inklusive tätorter > 20 000 invånare. (SCB december 2013) Riket totalt: 9 644 864	Malmö: 67 846 (2012) Skurups kommun: 15 031 Svedala kommun: 20 056 Trelleborgs kommun: 42 775 Vellinge kommun: 33 833 Totalt: 179 541 invånare
<p>Motivering: Antal invånare i området - 179 541 invånare Möjligheten att ha med storstaden Malmö och en större tätort som Trelleborg skapar ett komplement till ett geografiskt område som annars består typiskt av mindre orter och ren landsbygd. Vi ser ett mervärde i att knyta samman landsbygd med staden och vill ta vara på de speciella perspektiv som detta samarbete erbjuder i form av erfarenheter och kompetens hos invånarna. Detta handlar till exempel om demografi och andel nya svenskar.</p> <p>Se också Bilaga 6</p>	
Antal invånare i utvecklingsområdet, exklusive tätorter >20 000 invånare.	Totalt: 87 484
Områdets totalstorlek i km ² , inklusive tätorter > 20 000 invånare (totalareal, land och vatten) (SCB 2012).	Malmö: 332,6, varav enbart land: 109 Skurup: 511, varav enbart land: 193,6 Svedala: 2 27,1, varav enbart land: 218,1 Trelleborg: 1 175, varav enbart land: 339,9 Vellinge: 705,5, varav enbart land: 142,6 Totalt: 2 951,2 km ² varav enbart land: 1 003,2 km ²
Områdets storlek i km ² utanför tätorter > 20 000	Malmö km ² : 323,6 km ²

invånare.	Trelleborg km ² : 136 km ² Totalt: 1003,2–323,6-136=543,6 km ²																																													
Invånare per km ² (landareal)	Malmö: 622 Skurup: 78 Svedala: 92 Trelleborg: 126 Vellinge: 237 Totalt: 179 per km ²																																													
Antal invånare per km ² , exklusive tätorter (Malmö och Trelleborg).	161 per km ²																																													
Kommuner som omfattas (namn på kommun och församlingskoder för alla ingående församlingar) samt vem som deltar i vilken fond.	Se separat Excel ark – Bilaga 2																																													
Landskapstyper	Låglänt stadsnära odlingslandskap och strandäng samt hav i söder och väster.																																													
Landmärken	Malmö Airport, Falsterbo fyr, Smygehuk, Limhamns kalkbrott, Öresundsbron																																													
Större tätorter (> 20 000 invånare) och utvecklingscentra	Större tätorter: Malmö och Trelleborg Aktiva och kreativa byar: Skanör, Falsterbo, Höllviken, Börringe, Abbekås, Gislövs Läge, Bunkeflostrand, miljonprogram i Lindängen-Lindeborg, Tygelsjö, Klagshamn, samt delar av Malmö Utvecklingscentra: Nils Holgersson Företagspark i Skurup, Malmö Airport, Fosie Industriområde, Jägersro, Toftanäs, Hyllie																																													
Befolkningsförändring för åren 2007-2013:																																														
<ul style="list-style-type: none"> • Flyttnetto • Födelsenetto 	<table> <thead> <tr> <th></th> <th>Flyttnetto</th> <th>Födelsenetto</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td colspan="3"><i>Malmö:</i></td> </tr> <tr> <td>2010</td> <td>158</td> <td>509</td> </tr> <tr> <td>2011</td> <td>-96</td> <td>402</td> </tr> <tr> <td>2012</td> <td>-43</td> <td>463</td> </tr> <tr> <td>2013</td> <td>-133</td> <td>455</td> </tr> <tr> <td colspan="3"><i>Skurup</i></td> </tr> <tr> <td>2007</td> <td>86</td> <td>-1</td> </tr> <tr> <td>2008</td> <td>-42</td> <td>41</td> </tr> <tr> <td>2009</td> <td>62</td> <td>18</td> </tr> <tr> <td>2010</td> <td>92</td> <td>22</td> </tr> <tr> <td>2011</td> <td>-28</td> <td>-5</td> </tr> <tr> <td>2012</td> <td>19</td> <td>-10</td> </tr> <tr> <td>2013</td> <td>61</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td colspan="3"><i>Svedala</i></td> </tr> </tbody> </table>		Flyttnetto	Födelsenetto	<i>Malmö:</i>			2010	158	509	2011	-96	402	2012	-43	463	2013	-133	455	<i>Skurup</i>			2007	86	-1	2008	-42	41	2009	62	18	2010	92	22	2011	-28	-5	2012	19	-10	2013	61	10	<i>Svedala</i>		
	Flyttnetto	Födelsenetto																																												
<i>Malmö:</i>																																														
2010	158	509																																												
2011	-96	402																																												
2012	-43	463																																												
2013	-133	455																																												
<i>Skurup</i>																																														
2007	86	-1																																												
2008	-42	41																																												
2009	62	18																																												
2010	92	22																																												
2011	-28	-5																																												
2012	19	-10																																												
2013	61	10																																												
<i>Svedala</i>																																														

	2007	60	99
	2008	157	86
	2009	137	103
	2010	90	110
	2011	-108	90
	2012	31	135
	2013	-9	105
	<i>Trelleborg</i>		
	2007	685	15
	2008	498	40
	2009	356	-22
	2010	259	68
	2011	253	76
	2012	59	5
	2013	202	29
	<i>Vellinge</i>		
	2007	182	111
	2008	160	119
	2009	247	73
	2010	116	28
	2011	219	-3
	2012	132	-27
	2013	153	39
Arbetslöshet i procent (SCB 2013)	Malmö: 10.3%		
	Skurup: 6.9%		
	Svedala: 4.7%		
	Trelleborg: 7.8%		
	Vellinge: 4.1%		
	Jämför med Sverige: 8.5%		
	Jämför med Skåne: 10.4%		
Arbetslöshet bland unga 18-24 år (SCB 2013) (Arbetslöshetsstatistik för åldrarna 15-24 år finns ej att få tag på.)	Malmö: 13.1%		
	Skurup: 14.4%		
	Svedala: 10.9%		
	Trelleborg: 15.8%		
	Vellinge: 8.1%		
	Jämför med Sverige: 15.2%		
	Jämför med Skåne: 19.7%		
Aktörer som kan fungera som drivkrafter i området	Marknader: Palmfestivalen, Falsterbo Birdshow (marknad), Sommar & Julmarknader, Sillamarknad i Abbekås, Vårmarknad i Skurup, Skurups marknad, Vikingamarknad i Foteviken och i Trelleborgen, Klagshamns hamnfest, Katrinetorps marknad,		

Bondens Egen Marknad, Eldfest i Foteviken, medeltidamarknader, hantverkmarknader

Festivaler: Söderslätts countryfestival, Falsterbo Horse Show, SommarRock Svedala, Konstrundan Sydväst till Påsk, Hattparad på Jägersro, Sommarscen i Malmö, vikingaspel

Fritid och sport: Söderslätts hallen, Badhuset i Trelleborg, Vanningen, Skidbacken i Skurup, Malmö Arena, Jägersro hästsport

Mat och dryck: Ängavallens Gård, Skanörs Gästis, Skanörs Fiskrökeri, Ylle & Sparris, gårdsbutiker, förädling av fisk, restauranger och Gästgivaregårdar, Vingården i Klagshamn, Abbekås Hamnkrog, Fars Hatt, Ålagillen, Vindåkra Gård, Kuminggården, Damstorps Handelsträdgård, Scandi Candy godisfabrik i Hököpinge, Idala Gård, Hörte Brygga, Hedmans krog

Näringslivscentrum: Svågertorps Handelscentrum, Toppen Gallerian i Höllviken, Centrumutveckling i Vellinge, Trelleborgs Hamn, Emporia i Hyllie, Fosie och Lockarps industriområden

Mötesplatser: Falsterbo Strandbad, Mossbylund Konferens, Parken i Trelleborg, Jordberga, Katrinetorp, Framtidens Hus, Öppna Sinnen, NärodlatSöderslätt, Bygdegårdar, Folketshus- och park, Gott att leva

Natur och kulturupplevelser:

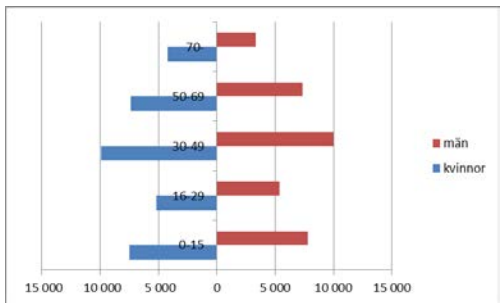
Månstorps Gavlar, Stränder på Falsterbonäset, Måkläppen, Falsterbo Fågelstation, Skabersjö Slott, Svanelholms Slott, Golfbanor, Bolmers Högar, Skåneleden, Yddingesjön, Lemmeströ kyrkoruin, Trelleborg, Axel Ebbes konsthall, Trelleborgs museum, Konstrunda i sydvästra Skåne, Lindängelund SKHF konstrunda, Smygehuk, Tullstorpsån, Stränderna kring Trelleborg, Bokskogen, Fotevikens friluftsmuseum, Käglinge rekreativområde, Robotfältet, Bulltofta, Sallerupsdammarna, Bunkeflo Strandäng, Risebergabäcken, Limhamns kalkbrott, Kvarndala Gård, Hörte Hamn, Västra Vemmenhögs kulturcentrum, Jordberga slott med park och konstutställning, visnings- och rehabträdgårdar

Hamnar längs Söderslätts kust:

Abbekås, Hörte, Smyge, Gislöv, Trelleborg, Skåre, Skanör-Falsterbo, Höllviken, Klagshamn, Malmö

Fiske:

Längs kusten och i ett flertal insjöar, dammar och i vissa åar

<p>Antal invånare med utländsk bakgrund (utrikes födda) (SCB 2013)</p>	<p>Malmö: 42 % Skurup: 14.4% Svedala: 10.9% Trelleborg: 15.8% Vellinge: 8.1%</p>																																							
<p>Antal företag per 1000 invånare</p>	<p>Malmö: Skurup: 91 Svedala: 83 Trelleborg: 80 Vellinge: 130</p> <p>Totalt: företag per 1000 invånare</p>																																							
<p>Antal nystartade företag per 1000 invånare (Nyföretagarbarometern 2013)</p>	<p>Malmö: 8 Skurup: 9 Svedala: 5.5 Trelleborg: 4.7 Vellinge: 7.1</p> <p>Totalt: ca 7 nystartade företag per 1000 invånare</p>																																							
<p>Andel av befolkningen i antal med ålderspyramid fördelat efter kön (SCB december 2013)</p> <p>18-24 25-44 45-64 65-</p>	<p><i>Malmö:</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Åldersgrupp</th> <th>Män</th> <th>Kvinnor</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18-24</td> <td>707</td> <td>645</td> </tr> <tr> <td>25-44</td> <td>1 713</td> <td>1 735</td> </tr> <tr> <td>45-64</td> <td>2 025</td> <td>2 015</td> </tr> <tr> <td>65-</td> <td>1 420</td> <td>1 524</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Skurup:</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Åldersgrupp</th> <th>Män</th> <th>Kvinnor</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18-24:</td> <td>798</td> <td>695</td> </tr> <tr> <td>25-44:</td> <td>2 593</td> <td>2 650</td> </tr> <tr> <td>45-64:</td> <td>2 495</td> <td>2 478</td> </tr> <tr> <td>65-:</td> <td>1 630</td> <td>1 778</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Svedala:</i></p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Åldersgrupp</th> <th>Män</th> <th>Kvinnor</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>18-24:</td> <td>1 951</td> <td>1 761</td> </tr> <tr> <td>25-44:</td> <td>5 054</td> <td>5 099</td> </tr> </tbody> </table> <p><i>Trelleborg:</i></p>	Åldersgrupp	Män	Kvinnor	18-24	707	645	25-44	1 713	1 735	45-64	2 025	2 015	65-	1 420	1 524	Åldersgrupp	Män	Kvinnor	18-24:	798	695	25-44:	2 593	2 650	45-64:	2 495	2 478	65-:	1 630	1 778	Åldersgrupp	Män	Kvinnor	18-24:	1 951	1 761	25-44:	5 054	5 099
Åldersgrupp	Män	Kvinnor																																						
18-24	707	645																																						
25-44	1 713	1 735																																						
45-64	2 025	2 015																																						
65-	1 420	1 524																																						
Åldersgrupp	Män	Kvinnor																																						
18-24:	798	695																																						
25-44:	2 593	2 650																																						
45-64:	2 495	2 478																																						
65-:	1 630	1 778																																						
Åldersgrupp	Män	Kvinnor																																						
18-24:	1 951	1 761																																						
25-44:	5 054	5 099																																						

	45-64:	5 686	5 571
	65-:	4 186	4 820
	<i>Vellinge:</i>		
		Män	Kvinnor
	18-24:	1 332	1 189
	25-44:	3 269	3 620
	45-64:	4 562	4 620
	65-:	3 496	3 897
Övrigt nämnvärt som har betydelse för områdets utveckling	Infrastrukturens utveckling i området är av stor betydelse, d.v.s. vägar, järnvägar, kollektivtrafik, cykelvägar, hamnar, IT-infrastruktur samt utveckling av miljövänlig energiproduktion, Malmös strategi att inte växa utåt.		

Karta som visar områdesgränsen i de fall denna inte följer församlingsgränserna.

Detta avser delar av Malmö utanför inre ringvägen.

(se bilaga 3)

4.1 OMRÅDESBESKRIVNING

Landskap, natur och kultur

Söderslätt ligger inom Vellinge, Svedala, Trelleborgs och Skurups kommuner samt delar av Malmö utanför tätorten. Landskapet karakteriseras av en flack svagt böljande jordbruksbygd. Höga element utmärker det vida landskapet och inkluderar vindkraftverk, kyrktorn, silos, elledning och träd. Den totala skogsarealen är 700ha med en majoritet av lövblandad skog. Området har 17 vindkraftverk på sex platser som alla syns vida omkring. Flera delar av landskapet saknar lokala karaktärselement, vilket skapar en enkel och ibland monoton upplevelse. Berggrunden består huvudsakligen av mäktiga lager med kritbergarter och kalkstenar. Jordarterna är sammansatta av leror, dvs. lerig morän och moränlera, vilket innebär att jorden är av högsta odlingsvärde, 9/10 enligt 1970 års gradering av åkermarken. 93 % av åkermarken utgörs av denna klass. Ett antal större vattendrag passerar genom landskapet ger upphov till dalgångar. Höjden över havet är mellan 0-25m. Vegetationsperioden är mer än 210 dagar och nederbörden är under 600mm. Enstaka nyare exploateringar av tätorternas kantbebyggelse, som i södra delarna av Malmö, hästbeten samt introduktion av nya grödor (salix) bryter fältmönstret på Söderslätt.

Utspridda gårdar, bevarade jordhågn och pilevallar, enstaka mangelgravar och gravhögar från bronsåldern är representativa för Söderslätt. Öresundsregionen är internationellt känd för sitt unika kulturarv och sin vikingatida historia och kommunerna samarbetar för att förvalta vikingaarvet genom att skapa besöksupplevelser och öka kunskapen om vikingatiden och dess påverkan på kulturarvet på Söderslätt. Kulturarvet förvaltas av bland andra byalagen och genom olika föreningsaktiviteter. Idag står en del smågårdar och hus tomma på Söderslätt. Det finns ett värde i att bevara dessa för framtiden och skapa nya aktiviteter i fastigheterna och på markerna.

De främsta besöksmålen utanför tätorterna utgörs av stränderna. Kusten längs stränderna är instabil och höjden över havet är under 5m. Den enda sötvattentillgången på Falsterbohalvön, som domineras av milsvida stränder och massiv turisttillströmning under sommarhalvåret, är grundvattnet i de ytliga sandsvallen. Sandjordarna är känsliga för erosionsförluster och läckage av växtnäring och bekämpningsmedel. Detta leder till stor risk för föroreningar av såväl yt- som grundvatten.

Det effektiva utnyttjandet av jordbrukslandskapet har lämnat lite plats för biologisk mångfald och området är till stor del en biologisk öken med få värdefulla områden. Naturvärden är knutna till kusten och jordbrukslandskapet här samt till de kulturelement som finns i resterande delar. Naturvärden finns även i samband med parker, kyrkogårdar, äldre trädgårdar och gårdsmiljöer med höga värden gällande lavar och fladdermöss. Noterbart är att den allemansrättsliga tillgängliga marken utanför tätort i Söderslätt är 2 %. Motsvarande siffra i Skåne som helhet är 48 % och i Sverige ligger snittet på 93 %.

Leader Söderslätt har under den period som varit haft mycket samverkan med Leader Lundaland när det gäller Ekoturism, naturturism och fågelskådning. Vi har diskuterat och har för avsikt att samarbeta under nästa programperiod. I bägge områdena finns områden som skulle kunna utvecklas mer gemensamt. Det gäller Fågelriket och Krankesjön i Lundaland,

Falsterbo, Tullstorpsån och Hörte på Söderslätt och utveckling vandringsleder i båda områdena.

Befolkningen

Söderslätt har ca 180 000 invånare och hela området räknas, enligt Jordbruksverket, som storstadsområde (kommuner där 100 procent av befolkningen tillhör kategorin TOT eller TON). Dessa kommuner finns endast i storstadsregionerna Stockholm, Göteborg och Malmö.) En närmare utvärdering av området visar att det inkluderar både glest befolkad landsbygd, stadsnära områden, mindre samhällen och byar samt större tätorter. Detta skapar en spännande blandning av stad och landsbygd. Inflyttningen till området är relativt hög och är jämt fördelad geografiskt. Befolkningsökningen på Söderslätt är tydlig. Ökningen är starkast i tätort men syns även i småorterna och på den rena landsbygden. Ökningen är lika både för män och för kvinnor. Den enda grupp som minskar åldersmässigt är 20-34 och en hög andel av befolkningen är över 65 år. Åldersgruppen 35-55 år är överrepresenterade. Parhushåll med eller utan barn står för 70 % av hushållen. Att ungdomar lämnar området är också något som uppmärksammas. Några av anledningarna till utflyttningen är att många unga vill genomföra eftergymnasiala studier utomlands eller på annan ort i Sverige och att storstadslivet lockar. Många flyttar dock tillbaka när de bildar familj och landsbygden upplevs som attraktiv för många barnfamiljer. Det gäller inte bara de som har en anknytning hit utan också för dem som vill bo på landsbygden utan att ha alltför långt till staden. En annan tendens är att familjer där barnen flyttat hemifrån också väljer att flytta från området och in till staden. När det gäller olika typer av boende inom området är variationer i utbudet begränsat, över 85 % av de bostadsformer som erbjuds är äganderätter dominerat av småhus, något som kan påverka utflyttningen av både yngre och äldre. Många förvärvsarbetar men arbetslösheten är moderat (Malmö: 10.3%, Skurup: 6.9%, Svedala: 4.7%, Trelleborg: 7.8%, Vellinge: 4.1%). I jämförelse med snittet i Sverige (8.5%) så ligger Söderslätt under snittet, likaså jämfört med snittet i Skåne (10.4%). Medelvärdet för den del av invånarna som är födda utomlands är 10 %. Snittet i Skåne är 18,8%. Flyktningmottagandet för

kommunerna är inte betydande på Söderslätt utanför Malmö, där Malmö stad totalt sett tar emot 986 flyktingar, Skurup 5, Svedala 14, Trelleborg 50, Vellinge 4.

Näringsliv

Söderslätt ligger mitt i den expansiva Öresundsregionen med två flygplatser inom en timmes bilfärd och fem färjeförbindelser med åtskilliga dagliga avgångar till Polen och Tyskland. Näringslivet domineras av ett stort antal en- eller fåmansföretag inom tjänstesektorn samt ett stort utbud av verksamheter inom de kreativa näringarna. Kunderna finns framför allt bland Öresundsregionens större företag. Jord- och skogsbruksverksamheten är central för området och här finns Sveriges högst klassade åkermarker. Näringen påvisar en trend där mindre enheter slås samman och det har påpekats att det finns behov av diversifiering och stöd till generationsväxling inom jord- och skogsbruksföretagen. På Söderslätt utmärker sig ett flertal stora företag, Skånemejerier, Sydsvenskans Tryckerier, Trelleborgs Hamn, ett stort antal bilfirmor på Jägersrområdet, Toftanäs speditiönscentral, Jägersro hästcentrum med gymnasium samt specialiserade grönsaksodlare, bland andra Sveriges största tomatodlare, två vingårdar och Ugglarps slakteri.

Alla orter räknar med att dra nytta av närheten till de stora forskningscentra som byggs i Lund; ESS, MAX IV och stadsdelen Science Village Scandinavia (se under Utbildning).

- Skurup: Kommunen har 1700 företag varav 2 företag med fler än 100 anställda.
- Svedala: Det finns drygt 1800 registrerade företag i Svedala kommun. Det största företaget är Sandvik SRP med ca 500 anställda och den största arbetsplatsen är Malmö Airport med ca 1500 anställda och den största arbetsgivaren är Svedala kommun med ca 1200 anställda. Det finns ca 80 företag med fem anställda eller fler. Det stora flertalet företagare är entreprenörer som driver enmansföretag.
- Trelleborg: Kommunen är den största arbetsgivaren med runt 3700 anställda i ca 400 olika befattningar. I övrigt ligger bland andra Trelleborg AB, KLS Ugglarps AB, Sveriges största tomatodling och Sveriges största biogasanläggning Jordberga i kommunen. Trelleborg har över 3000 företag, varav många mindre inom de kreativa näringarna. Trelleborg diplomerades som en Fairtrade City 2014.
- Vellinge: Kommunen är med sina drygt 4000 företag en företagstät kommun. Den övervägande delen (cirka 85 %) består av småföretag som sysselsätter färre än fem anställda.
- Malmö: Malmö har ett blomstrande näringsliv med stark framtidstro. Etableringen av Malmö
- Högskola och byggandet av Öresundsbron har bidragit till att Malmö har utvecklats från industristad till kunskapsstad. Flera stora företag har valt att lägga sina huvudkontor i Malmö, t.ex. IKEA. Sedan lång tid har Malmö stad arbetat för hållbar utveckling, bl.a. har staden utsetts till Sveriges miljöbästa kommun tre år i rad. Malmö var också första Fairtrade City i Sverige.

Forskning, utveckling och utbildning

I Söderslätts absoluta närhet finns tre expansiva universitet och högskolor.

I utvecklingsområdet ligger *Malmö Högskola*, vilken är landets största högskola med 1400 anställda och 25 000 studenter per år. Den akademiska forskningen på högskolan kombineras med samarbete

på bred front med näringsliv och offentlig sektor, vilket erbjuder möjligheter för företagarna på Söderslätt. Närheten till utmärkt högre utbildning ger också möjligheter för ungdomar i området att söka utbildning av världsklass, där de kan stanna i hemområdet och efter utbildningen erbjudas arbetsmöjligheter. De effekter man ser av högskolan är forskningsresultat som blir till nya verksamheter och som påverkar hela samhällssektorer, samt att en överväldigande majoritet av studenterna etablerar sig snabbt på arbetsmarknaden efter examen.

Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) i Alnarp ligger i en grön oas mitt i Öresundsregionen. SLU Alnarp har sin verksamhet koncentrerad kring landskapsarkitektur, trädgård, växtproduktion och sydsvenskt jord- och skogsbruk. Dessa näringsgrenar är väsentliga för Söderslättens utveckling och närheten till SLU i Alnarp är en stor tillgång för området. Här finns ungefär 900 studenter som utbildar sig till bland annat hortonomer, landskapsarkitekter, landskapsingenjörer, trädgårdsingenjörer och lantmästare.

Lunds Universitet grundades 1666 och är idag rankat som ett av världens 100 bästa universitet. Med 47 700 studenter och 7 500 anställda från hela världen är universitetet verksamt främst i Lund, Malmö och Helsingborg. Universitetets omsättning uppgår till 7,5 miljarder, varav två tredjedelar avser forskning och en tredjedel utbildning. Det har en tydlig internationell profil och samarbetar med 680 partneruniversitet i mer än 50 länder. Elever i det kringliggande området ser universitet som en möjlighet till hög internationell utbildning som bli grunden till en anställning och näringslivet knyter gärna band med de olika institutionerna.

*European Spallation Source (ESS) i Lund kommer likt MAX IV (laboratorium för synkrotronljusforskning) att bli världsledande inom sina områden. Dessa två anläggningar kommer tillsammans att utgöra ett nav i internationell infrastruktur och forskning och skapa en unik möjlighet att bygga upp en rik forskningsmiljö. Tillväxteffekterna i kringliggande kommuner från en etablering av ESS är huvudsakligen av två slag. Dels direkta i form av investeringar som skapar ökad sysselsättning och efterfrågan på varor och tjänster, dels mer svårämbara effekter som utgår från anläggningens betydelse för den teknologiska utvecklingen, innovationsklimatet och möjliga spin-off-effekter. Samtidigt pågår processen med att bygga *Science Village Scandinavia* i Lund, stadsdelen som knyter samman ESS och MAX IV. Allt det som pågår kring utvecklingsområdet skapar naturligtvis en mängd nya affärsmöjligheter för företag i kringliggande kommuner.*

Trelleborg ansöker om att få starta en *yrkesteknisk utbildning för biogastekniker*, vilket ska anslutna till de biogassatsningar som görs i kommunen. Kommunen ska även bygga ett rättspsykiatriskt centrum som kommer samla verksamhet och forskning i Skåne.

När det gäller *gymnasieutbildning* finns gymnasier såväl i Malmö som i Trelleborg, samt gymnasier i Skurup, Svedala och Vellinges tätorter.

Det finns ett behov av ökad samordning inom såväl privat som offentlig barnomsorg. Det finns också ett intresse för nya lösningar där t.ex. jord- och skogsbruket kan erbjuda nya arenor för förskole- och undervisningsverksamhet. De lokala gymnasierna är oerhört viktiga, inte enbart för möjligheten att utbilda sig lokalt, utan också för att hitta nya möjligheter att stanna kvar och vara verksamma inom området. Att ytterligare stärka relationerna mellan gymnasieutbildningarna och närsamhället är

därför önskvärt, inte minst vad gäller entreprenörskap, jord- och skogsbruk och för området traditionella verksamheter.

Kommunikation

Pendlingen till och från Malmö, Lund och Köpenhamn är en viktig faktor för områdets attraktivitet och för möjligheterna att skapa fungerande vardagsliv och goda förutsättningar för företagande. Idag är pendling med bil det vanligaste färd sättet att ta sig inom området samt fram och tillbaka till staden. Dock saknar 30 % av malmöborna tillgång till bil. De allmänna kommunikationerna utvecklas ständigt och domineras idag av busslinjer, men Pågatågstrafiken mellan Malmö och Ystad, som går via Svedala och Skurup, är också en viktig del av områdets kommunikationsnät. En ny Pågatågsförbindelse mellan Malmö och Trelleborg med planerade stationer i Östra Greve och Västra Ingelstad kommer att tas i bruk vid årsskiftet 2015-2016. Områdets tillgång till *hamnar och flygplatser* är också viktig för mobiliteten, inte minst för företagandet inom området. Det finns dock behov av utökade allmänna kommunikationer, både för oss som bor och verkar i området och för de som vill besöka oss. Att minska beroendet av *biltransporter* både för privat bruk och för företagans logistik är också en viktig faktor för att minska transporternas långsiktiga miljöpåverkan. Utbyggnaden av *cykelbanenätet* har betydelse både för pendling, motionsmöjligheter (rekreation) och besöksnäring.

En viktig del av modern kommunikation är tillgången till *bredband och telefoni*. Detta är viktigt inte minst på landsbygden där företag kan använda sig av nättjänster för sin verksamhet, förenklar distansarbete och boende kan hantera vardagliga sysslor med hjälp av internet. Högre internetillgänglighet ger högre livskvalitet och bättre servicetillgång på landsbygden, ger bättre kvalitet åt turister och förenklar för företagare att driva sina verksamheter. Minst lika viktigt är tillgången till *mobiltelefoninätet*. Lite längre från tätorterna är täckningen ofta mycket dålig, trots att det är mitt på slättlandet. Virtuellt eller fysiskt klusterskapande verksamhet, som görs möjlig genom bredband och mobiltelefoni, är av vikt för besöksnäringen och för de boende.

4.2 BEHOVS- OCH UTVECKLINGSMÖJLIGHETER

I de förberedande diskussionerna som förts under våren 2014 har fyra områden identifierats som extra viktiga för den fortsatta utvecklingen av Söderslätt:

1. Landsbygdsföretagen, och däribland jordbruket med livsmedelsproduktion och förädling samt innovativa miljö och klimatanpassade näringar. Även initiativ som drivs av föreningar, kommuner eller andra aktörer
2. Anpassa våra samhällen till att förebygga negativ påverkan från miljö och klimatförändringarna på t.ex. vattenförsörjningen och åkermark genom innovation och investeringar
3. Näringslivet med fokus på innovativt egenföretagande och unga i arbete, samt stärka och utveckla de kreativa näringarna. Även initiativ som drivs av föreningar, kommuner eller andra aktörer.
4. Besöksnäringen – Sveriges nya tvärsektoriella basnäring har stor potential längs landets sydkust, men behöver organiseras, struktureras och stimuleras mot ett året-runt-tänk anpassat

till nya former av upplevelser. Genom att samlas kring upplevelser kan man tillsammans paketera destinationer. Även de enskilda aktörerna behöver också stärkas på olika sätt.

De behov som utvecklingsmöjligheterna belyser inkluderar:

1. Kompetensutveckling för landsbygdsföretagare,
2. Innovation och investeringar för att anpassa våra samhällen för att förebygga negativ påverkan från klimatförändringarna på t.ex. vattenförsörjning och åkermark,
3. Nya och förbättrade näringslivsgrenar är Söderslätts framtid och i centrum står ungdomar, nya svenskar och kvinnliga egenföretagare som behöver nätverk, självförtroende och tillgång till kompetens och kunskap som bidrar till ett framgångsrikt företagande som skapar arbetstillfällen för fler,
4. Besöksnäringen på Söderslätt behöver organiseras och utveckla ett exportmoget värdskap. Ledinfrastrukturen för cykling, vandring, ridning m.m. måste utvecklas så att Söderslätts lantliga pärlor blir tillgängliga via klimatsmarta transportsätt och bidrar till hållbar turism. Inom de gröna näringarna, t.ex. jordbruk och fiske, finns en stor potential för en bärkraftig besöksnäring året runt. Aktörer som arbetar med besöksnäring behöver stärkas på olika sätt.

Genom att samverka med andra internationella nätverk och tvärspektoriella program som INTERREG och URBACT kan ytterligare synergieffekter uppnås.

SWOT-analys

(En fullständig beskrivning av SWOT-analysen finns i bilaga 7.)

Den SWOT-analys som presenteras här fokuserar på områdets nuläge och de förutsättningar som finns för vidare utveckling.

Styrkor	Svagheter
<ul style="list-style-type: none">• unika natur- och kulturvärden• ett av världens främsta havsöringsfiske• jorden är av högsta odlingsvärde• stabil jordbruksproduktion• närhet till köpstarka kunder• specialiserade profilkunder för hållbara produkter och tjänster• stort antal småföretagare• lång tradition av livsmedelsproduktion• man "brinner" för sin verksamhet• självförtroende• stolthet över sin hembygd• stark kämpanda• närhet till Malmö och Köpenhamn• närhet till forsknings- och utvecklingsinstitutioner av hög internationell klass	<ul style="list-style-type: none">• hög användning av handelsgödsel och bekämpningsmedel• ekonomisk bärkraft hos konventionell odling hämmar utveckling av ekologisk odling• låg kompetensutveckling hos landsbygdsföretagen (jordbrukare)• besöksnäringen tas inte på allvar som näring och kommunal angelägenhet• låg allemansrättslig areal• försvinnande service och infrastruktur på landsbygden• svag service

<ul style="list-style-type: none"> • kulturell samhörighet skapar synergier • kunniga föreningsaktörer • lokalt boende med kreativitet 	
<p>Möjligheter</p> <ul style="list-style-type: none"> • fiske- och båtutrustning/levande hamnar • produktion av bioenergi av växtföljdsgrödor • stadsnära grönsaksodlingar • Östersjön • närheten till Malmö • stark efterfrågan på ekologiska livsmedel • utveckling av begreppet <i>terroir</i>¹ • nya försäljningskanaler för livsmedel • nya grödor och produkter • året-runt-turism • Förädling på orten av fisk m.fl. produkter från haven • utveckling av cykel- och vandringsleder längst kusten och ut från städerna för besöksnäringen och för hälso- och rehabiliterade besökare • Köpenhamnsregionen 	<p>Hot</p> <ul style="list-style-type: none"> • klimat- och miljöförändringar • restriktioner av havsfisket • vattenföroreningar • översvämningar • exploatering av högklassisk jordbruksmark för handel, bostäder och infrastruktur • starkare svensk krona

5. PÅ VILKET SÄTT ÄR STRATEGIN INNOVATIV

Med bakgrunden i bland annat de projekt som genomförts under föregående leaderperiod, har vi lyckats skapa en utvecklingsstrategi som är baserad på verkliga beprövade idéer som redan har en bärkraft och förankring på Söderslätt. Detta anser vi är en stor fördel från underifrånperspektivet där de aktörer som arbetar tillsammans kan utvärdera förutsättningarna för bärkraftiga och realistiska idéer. Detta skapar en förädling av tidigare projekt och på så sätt tror vi att den utvärderingsprocess som leder till nya projekt blir verklighetsanpassad och effektivt tar till vara på det projektstöd som finns tillgängligt.

Förslaget till beslut som Malmö Stad har lagt fram om att införa ett landsbygdsprogram för storstaden kommer att kunna innebära ett stort och unikt steg i att skapa en innovativ, långsiktig

¹ Begreppet *terroir* uttrycker olika karakteristiska kvalitéer kring en specifik plats så som geografi, geologi och klimat och hur dessa interagerar med exempelvis växters genetik eller framställning av matvaror. Begreppet inkluderar även platsens traditioner och kultur.

fortlevnad för samarbete mellan stad och landsbygd, och därigenom erkänna den betydelse och påverkan som landsbygden har på storstadens invånare, näringsliv och offentlig och ideell sektor och vice versa.

6. VISION

Söderslätt ska flöda av innovativa idéer i samspel med klimatneutral befolknings-, förenings- och näringslivsutveckling som skapar nya arbetstillfällen.

Innovativa idéer: Den demografiska och kulturella mixen i området, i samspel med de utbildningsmöjligheter som finns, gör att Söderslätt är en inkubator för innovativa idéer som kan utvecklas och omsättas i ekonomisk vinning.

Klimatneutral utveckling: Näringslivs- och befolkningsutvecklingen på Söderslätt ska vara klimatneutral.

Nya arbetstillfällen: Söderslättbor i arbete är en förutsättning för områdets fortlevnad. Jobb för unga, för nya svenskar och för män och kvinnor inom innovativa sektorer som bidrar till en klimatneutral utveckling är vår framtid.

7. INSATSOMRÅDEN, MÅL OCH URVALSKRITERIER

7.1 ÖVERGRIPANDE MÅL FÖR SÖDERSLÄTT

- Mål 1: Förutsättningar har skapats för landsbygdsföretagande som har sin bas i livsmedelsproduktion och som kan ta till vara på nya innovativa och klimatanpassade näringar (energi, trädgård). Utveckla nya innovativa företagsformer som på ett aktivare sätt involverar kunderna.
- Mål 2: Det värdefulla vattnet runtomkring oss har förvaltats så att det är en resurs för hela Söderslätt.
- Mål 3: Unga, kvinnor och nya svenskar har fått möjlighet att skapa egenföretag som ger arbete till fler.
- Mål 4: En besöksnäring som året-runt binder samman Södersläts huvudtillgångar – jorden och vattnet, med de kreativa näringarna har skapats.

Övergripande mål 1:

Förutsättningar har skapats för landsbygdsföretagande som har sin bas i livsmedelsproduktion och som kan till vara på nya innovativa och klimatanpassade näringar (energi, trädgårds). Utveckla nya innovativa företagsformer som på ett aktivare sätt involverar kunderna.

Söderslätt är ett av landets bördigaste områden och domineras av jordbruksproduktion och utveckling inom jordbruksföretagandet bör därför prioriteras. Eftersom området är starkt beroende av en konkurrensutsatt marknad är kompetensutveckling inom företagsledning och marknadsföring ett sätt att skapa goda förutsättningar för jordbruksföretagen. Förutom kompetensutveckling, förutsätter en hållbar utveckling inom Söderslättts näringsliv ett beaktande av gröna resurser. Söderslätt önskar därför att satsa på innovativa och miljöpassade näringar där områdets resurser används på ett mer klimatneutralt sätt. Satsningar på ekologisk jordbruksproduktion och förnyelsebar energi är i fokus. Ett hållbart tänkande innebär även ett nytänkande vad avser företagsform. För att bevara intresset för och kunskapen om Söderslättts traditioner och kultur inom livsmedelsproduktion skulle industrin gynnas av att i större grad involvera kunderna. Närheten till Malmö med en ung och medveten befolkning och en hög andel nya svenskar ger goda förutsättningar för nya innovativa företagsformer.

Övergripande mål 2:

Det värdefulla vattnet omkring oss har förvaltats så att det är en resurs för hela Söderslätt.

Vattnet är en avgörande faktor för Söderslättts överlevnad sett från ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt perspektiv. Hög användning av bekämpningsmedel, hög belastning av växtnäringen samt läckagekänslig jord gör att markanvändningen har en stor påverkan på vattnet. Söderslätt har även märkt av effekterna av klimatändringar där stora nedbörsmängder har lett till översvämningar som påverkar vattenkvaliteten. En god vattenkvalitet och ett hälsosamt ekosystem är oundgängligt för Söderslättts invånare så väl som fisket, besöksnäringen och jordbruket. Leader Söderslätt ska därför satsa på att förbättra vatten- och våtmarksområden samt förvaltningen av vattnet så det förblir en resurs för hela Söderslätt.

Övergripande mål 3:

Unga, kvinnor och nya svenskar har fått möjlighet att skapa egenföretag som ger arbete till fler.

Området Söderslätt består av både glesbefolkat landsbygd och områdena kring storstaden Malmö vilket skapar en spännande blandning. Trots detta är åldersgruppen 35-55 år överrepresenterade där det är främst den äldre åldersgruppen som växer. Likt andra landsbygdsområden ser Söderslätt en minskning av lägre åldersgrupper. Andel personer med utländsk bakgrund är också låg. Närheten till Malmö skapar dock nya möjligheter där en ung och internationell befolkning är en resurs för nya idéer och lösningar. Att stimulera utveckling av befintliga och nya företag skapar även arbete för fler. Leader Söderslätt ser inkluderingen av unga personer, kvinnor, och personer med utländsk bakgrund som en förutsättning för utvecklingen inom näringslivet.

Övergripande mål 4:

En besöksnäring som året-runt binder samman Söderslättts huvudtillgångar- jorden och vattnet, med de kreativa näringarna har skapats.

Söderslätt har idag flera populära besöksmål med många upplevelser och aktiviteter att bjuda på för besökare. Rekreation och naturturism, golf och sportfiske, området har något för alla. Turistföretagen kämpar dock med en kort säsong med stora skillnader mellan sommar och vinter. Det finns även en avsaknad av samverkan mellan branscherna på Söderslätt där dessa upplever stor konkurrens sinsemellan. Besöksnäringen skulle gynnas av att företagen såg samarbete som vinstgivande vilket även skulle skapa ett större utbud för besökarna. Leader Söderslätt ska därför kapa förutsättningar för samarbete mellan olika aktörer både inom besöksnäringen och mellan besöksnäringen och andra näringar för att på så sätt skapa nya upplevelser året-om.

Horisontella mål (och indikatorer)

	Övergripande horisontella mål	Indikatorer
1	Näringslivsutveckling på Söderslätt ska genomsyras av jämlikhet och icke-diskriminering för att främja allas rätt att driva företag och ha rätt till anställning	<ul style="list-style-type: none"> - Projektet bidrar till att öka kvinnligt egenföretagare och egenföretagare med utländsk bakgrund - Projektet bidrar till att fler kvinnor och personer med utländsk bakgrund anställs/anlitas - Projektet bidrar till att främja jämställdhet och bekämpa diskriminering inom näringslivet - Projektet bidrar till en attitydförändring av anställning av kvinnor och personer med utländsk bakgrund
2	Kvinnor och personer med utländsk bakgrund ska få möjlighet att skapa nätverk och utveckla aktiviteter som tar vara på deras erfarenheter, kompetens och synsätt	<ul style="list-style-type: none"> - Projektet bidrar till nya nätverk för kvinnor/personer med utländsk bakgrund - Projektet bidrar till nya aktiviteter/verksamheter/tjänster utvecklade av kvinnor och personer med utländsk bakgrund
3	Söderslätts kultur och livsmedel ska framhävas som grundläggande aspekter av Söderslätts värden	<ul style="list-style-type: none"> - Projektet bidrar till att främja Söderslätts kultur och livsmedel - Projektet bidrar till nya lokala produkter unika för Söderslätt - Projektet bidrar till nya arrangemang/upplevelser/aktiviteter som främjar Söderslätts kultur och livsmedel
4	Barn och unga ska involveras i möjligaste mån, för att förstå, bevara och föra vidare Söderslätts värden	<ul style="list-style-type: none"> - Projektet bidrar till att fler barn deltar i aktiviteter/insatser som syftar på att öka kunskapen om och intresset för landsbygden - Projektet bidrar till nya verksamheter som syftar på att öka kunskapen om och intresset för landsbygden bland barn och unga - Projektet bidrar till nya aktiviteter som syftar på att öka kunskapen om och intresset för landsbygden bland barn och unga - Projektet bidrar till att fler unga (25<år) deltar i att bevara landsbygden

Söderslätt ska verka för de mål för jämställdhet och icke-diskriminering som är satta av EU och av Sverige. Den ekonomiska tillväxten och utvecklingen av befolkning på Söderslätt ska ske enligt Sveriges och EU:s miljömål samt i enlighet med internationella mål för att bromsa och stoppa klimatförändringar.

7.2 INSATSOMRÅDEN OCH DELMÅL

Insatsområde 1: Ett smart och entreprenörsinriktat jordbruk

Jordbruk

Jordbruksproduktionen på Söderslätt utgörs främst av växtodling och av omfattande odlingar av sockerbeter. Odlingen domineras av familj jordbruk som sysselsätter i snitt 1-2 personer med en gårdsstorlek på 100ha. Medelåldern för företagsledningen i jordbruket ligger på 49 år.

Åkermarken är läckagekänslig och den omfattande växtodlingsproduktionen leder till hög belastning av växtnäring på vattensystemen. Den intensiva växtodlingen ger också en hög användning av bekämpningsmedel med risk för läckage.

Potatis- och grönsaksodling är helt marknadsstyrd och har gett lyhörda och produktionsmässigt flexibla företag. Omsättningen per ytenhet är stor och fälten kan skördas flera gånger per år.

Nya svenskar har erfarenheter och kunskaper från tidigare yrkesliv i andra länder som kan bidra med arbetskraft, kunskap och nya idéer i landsbygdsföretagen på Söderslätt.

Ökning av kompetensen och innovationen hos landsbygdsföretagarna

Förädlingsvärdet på landsbygdens produkter ökar, speciellt vad gäller livsmedel. Inte bara förädlas produkterna, men råvaror presenteras också på nya sätt, vilket ökar dess värde. Produkterna saluförs också genom nya *kanaler*. Det finns idag fler gårdsbutiker än tidigare och försäljningen direkt till restaurangerna har också ökat. Det går att höja förädlingsvärdet ytterligare genom en ökad *professionalism och kunskapshöjning*. Produktionsinriktningen på Söderslätt och områdets beroende av en konkurrensutsatt marknad kräver ny kompetens hos jordbruksföretagen. Åtgärder för att stärka konkurrensförmågan bör prioriteras. Behovet av kompetensutveckling inom företagsekonomi och i rollen som arbetsgivare bör åtgärdas. Företagarna måste bli bättre på företagande, bättre på affärsplaner, på ekonomisk styrning genom nyckeltal och bra affärssystem och inte minst på marknadsföring och försäljning för att åstadkomma en god ekonomisk utveckling. Genom att *samverka mer* och knyta sig till det *offentliga* ökar försäljning. Ett ändrat upphandlingsförfarande hos kommunerna kommer också ha en positiv påverkan på avsättningsmöjligheterna för produkterna.

Mindre råvaruproducenter ska få möjligheter att komma till hos större tillverkare för att stödja produktutvecklingen och mervärdesskapandet. De små odlarna kan ta till vara på små råvarumängder av unik kvalitet, skräddarsy produkter genom förädling och finna köpstarka konsumenter som är villiga att betala för kvalitet. Detta i en samtid där jakten efter nyttiga närodlade produkter med minimal påverkan på miljön är i full gång!

Lantbruket på Söderslätt har inte fullt ut följt den starka trenden med ökad efterfrågan på ekologiska livsmedel och här finns en stor potential. Eftersom efterfrågan på ekologiska produkter p.g.a. stark marknadsutveckling är större än utbudet, är omläggning till ekologisk produktion en attraktiv möjlighet.

Livsmedelsindustrin är storskalig och skulle gynnas av att närma sig produkterna och odlarna. En brygga behövs för att skapa samarbeten mellan forskning och lantbrukare genom till exempel mötesplatser och inkubatorer. Möjligheterna som erbjuds genom närheten till stora forsknings- och utbildningscentra som Sveriges Lantbruksuniversitet i Alnarp, Malmö högskola och Lunds Universitet är av hög internationell standard och erbjuder närliggande näringsidkare på Söderslätt jordbruksbygd goda förutsättningar till utveckling av innovativ karaktär. Ett exempel är extraktion av

växter för användning i livsmedelsproduktionens nischer, som functional food. Här knyts stora gårdar till innovativa produktutvecklare inom livsmedelsindustrin samman.

Vi ser en växande efterfrågan på svenska livsmedel, där Söderslätts jordar spelar stor roll. Inverkan av nya svenskars kunskaper kommer att öka genom en högre innovationsgrad. Ett hinder är tillgången på mark. Idag är det svårt att starta ett lantbruk p.g.a. markpriserna och idag går jorden i arv eller är förvärvad inom familjen. Här kan stad och land samarbeta allt eftersom de växer samman. Den stadsnära matproduktionen kan kombineras med upplevelser och rikta sig till köpstarka kunder med möjlighet och intresse att utnyttja försäljningskanaler som prenumeration av matkorgar eller själva cykla ut till närliggande gårdar och göra sina inköp. Det intresse för mat och matlagning som finns bland föräldralediga och köpstarka kunder bidrar till en grund för barn och ungdomar att växa upp med vanan att handla närodlat och att värdesätta den rikedom som säsong produkter ger i form av kulturellt arv och hälsa. Just barnens lärande och deltagande i livsmedelsproduktionen på Söderslätt är en källa till att matarvet får leva vidare. Skolan har också en viktig uppgift att fylla.

Närheten till storstaden Malmö med många medvetna kunder öppnar också för nya innovativa sätt att involvera framtida kunder i produktionen, exempelvis genom Community Supported Agriculture (CSA), och kan översättas till konsumentstödda jordbruk eller andelssystem (jämför med Community Supported Fisheries under Fiske). Konsumenter knyts direkt till gården genom att de prenumererar på en andel av årets skörd. Genom CSA erbjuds bonden möjligheten att fortsätta med en mer småskalig och lokalförankrad produktion där medlemmarna garanteras viss ekonomisk trygghet och där mellanhänder försvinner så att konsumenternas livsmedelsutgifter går direkt till bonden.

Trädgårdsnäringen

Urbaniseringen på Söderslätt och samarbetet med Malmö stads yttre områden leder till en hög potential för utökad verksamhet inom trädgårdsnäringen. Utvecklingsmöjligheterna inom livsmedel, prydnadsväxter och turism är höga. Det är just zonen direkt utanför stadsgränsen som är högintressant för grönt entreprenörskap. Här kan kommunerna detaljplanera områden och skapa bostadsområden med odlingsmöjligheter som tillhandahåller tomter, detaljplanerad mark och infrastruktur. Detta kan vara en möjlighet speciellt för unga entreprenörer som söker nya former av boenden samt samarbeten över kulturgränserna med innovativt tänkande och inflytande från nya svenskar. Intäkterna per areal kan vara stora vid intensiv grönsaksproduktion.

På grund av stark marknadsutveckling är efterfrågan på ekologiska produkter större än utbudet, vilket betyder att omläggningen till ekologisk produktion är en attraktiv möjlighet.

Energiproduktion

På Söderslätt finns stor potential för produktion av *förnyelsebar energi* (som biogas, sol, vind och vågkraft). Vi har gott om biomassa i form av restprodukter från skog och åker, mellangrödor samt gödsel för produktion av småskalig *fjärrvärme eller biogas*. Bara en liten del av detta utnyttjas i dagsläget. Söderslätt är dessutom tätbefolkat vilket ger större efterfrågan när man ska leverera energin, antingen den är i form av värme eller drivmedel. En ökad efterfrågan på alternativa energikällor har bidragit till att ett flertal företag har börjat producera spannmål och oljeväxter för att producera och sälja energi. Mark med uttagsplikt används i hög grad till energiproduktion, med

planteringar av salix och ettåriga energigrödor som etanolvetete eller raps till RME (rapsmetylester, ett bränsle avsett för dieselmotorer och som även kan användas i villor med oljepannor). När lantbruket eldar halm eller flis eller rötter gödsel och grödor så kan vi framställa värme och energi, vilket många gårdar i hela Skåne satsar på. Av *biogasen* kan vi dessutom skapa drivmedel. Kör vi bilar på biogas från gödsel så minskar utsläppet av koloxid med 180 % jämfört med bensin. De som satsar på förnyelsebar energiproduktion borde ersättas för miljönyttan de bidrar till. Vid produktion av biogas från gödsel används metanet istället för att det läcker ut i atmosfären. Detta borde stödjas från statligt håll för att få lönsamheten att öka för företagen och fler att satsa på klimatvänlig energiproduktion.

Biogas kan också framställas av matrester från kommunen, vilket skapar en grund för samarbeten mellan jordbrukare och kommuner med en säker avsättning för energin i de kommunala tjänsterna. En möjlighet för spannmålsproducenter på Söderslätt är att satsa på *bioenergianläggningar*. Energiköpande företag och offentliga förvaltningar såsom kommuner, skolor, äldreboende och simhallar är lämpliga kunder att sälja värme till. Villor är däremot inte lika intressanta p.g.a. den höga kostnaden som är förknippad med att dra kulvertledningar. Genom den ökade bioenergiproduktionen kan Sveriges oljeberoende och kostnaden för energi minska samtidigt som påverkan på klimatet sjunker och näringslivet inom jordbrukssektorn utvecklas. Besparingen per kund kan beräknas till 25-30% vid användning av bioenergi. Däremot begränsas den geografiska användningen p.g.a. av den dyra anläggningskostnaden av kulvertar. Exempel på biogasanläggningar är Hyllie, där produktionen baseras på gödsel från närliggande hästgårdar och ridstallar, Smyge som rötter tång insamlad från Trelleborgs stränder och Jordberga Gård i Trelleborg som rötter mellangrödor.

Insatsområde 2: Vattnet omkring oss

Klimatförändringar

Vattnet ingår i ett känsligt kretslopp och är en avgörande faktor för Söderslätts fortlevnad och framtid. Utvecklingen och tillväxten på Söderslätt ska vara klimatneutral, resurseffektiv och socialt hållbar. Vårt samhälle och vardag har redan sett klimatförändringarna på nära håll i form av *översvämningar* av den kustnära slätten (t.ex. Foteviken) och dagbrunnar i samhällena (som vi sett både i Trelleborgs och i Malmös innerstad). Vi står inför särskilda miljöutmaningar som berör den enskilde och som behöver hanteras framöver. Klimatförändringar för med sig ökad nederbörd som medför översvämningssrisker och stigande havsnivåer som påverkar vattenkvaliteten. Åtgärder för att skydda bebyggelse mot förväntade höjda havsnivåer är fortsatt nödvändig där kontinuerlig sandfodring, anläggande av nya utjämningsmagasin och dagvattendammar, installation av slussar eller fördämningar i de olika dikessystemen, anläggande av nya pumpstationer för avledning av dagvatten ut i havet, samt grundvattendränning för att bibehålla dagens grundvattennivåer kommer att bli nödvändiga i varierande grad.

Vattenföroreningar

Söderslätt är extremt utdikad med en stor andel kulverterade vattendrag. Mer än 50 mil dikningsföretag sätter sin prägel på vattendragen i området. Minskningen av tillgänglig åkerareal

medför en intensifiering av odlingen, vilket gör belastningen per ha högre och påverkan på havet stor. I kombination med läckagekänslig jord blir påverkan hög på grundvattnet. Incitament för en mindre intensiv odling behöver stärkas i kombination med grundvattenmagasin för att minska risken för föroreningar av grund- och havsvattnet. Metoder för att på bästa sätt fånga upp och rena dagvatten genom t.ex. renande dagvattenmagasin, dammar och filter bör tas till vara och utvecklas för att anpassas till lokala behov.

Fiske

Sydvästra hörnet av Skåne har långa kuststräckor både i syd, sydost och sydväst där Öresund och Östersjön möts. Det finns hamnar för både turism, fritidsfiske och yrkesfiske, åar, sjöar och dammar. Kuststräckan har i mer än tusen år brukats för fiske vilket än idag speglas i bystrukturerna. Söderslätt har ett antal fiskehamnar (till exempel Skanör, Klagshamn, Gislöv och Trelleborg) som utgör hemmahamn för ett 25-tal licensierade yrkesfiskare. Flera av de verksamma fiskarna är relativt unga och fisket och fiskförsäljningen utgör en sådan tillgång ur turistisk synpunkt att de bör prioriteras. Småskaligt fiske efter torsk med nät är klart dominerande. I övrigt bedrivs fiske efter ål med ryssjor och bottengarn samt nätfiske efter sill, plattfisk och lax. Antalet yrkesfiskare i området har, till skillnad från många andra platser, inte minskat nämnvärt under de sista åren. Närheten till Öresund med dess ganska goda torskbestånd spelar roll. I Skanör lockar hamnens attraktionskraft turister och förädlingen på orten av den egna fisken ökar fångstvärdet. Framgångsrika projekt, som Öresunds fisk i Lomma och Limhamn, vilket drivs av kustnära yrkesfiskare i Öresund i samarbete med SEA-U Marint Kunskapscenter, visar vägen för vad som är möjligt för Söderslätts fiskare. Tanken är att ta tillvara hela fångsten, och samtidigt som antalet mellanhänder och transporter minskas ökar värdet på fångsten för yrkesfiskaren och möjliggör en hållbar framtid för såväl fisken som det småskaliga kustnära fisket i Öresund. Öresunds fisk har också startat Sveriges första och enda Community Supported Fishery (CSF), där konsumenten kan köpa en andel av den lokala yrkesfiskares fångst och på så sätt regelbundet få tillgång till färsk fisk samtidigt som fiskaren garanteras en avsättningsplats för sin fångst. Sedan en längre tid är prenumerationsverksamhet av livsmedel vanligare inom grönsaksodling, framförallt bland privatpersoner. Arbetsgivarorganiserad prenumerationsverksamhet inom privat och offentlig sektor skulle öka produktion och försäljning ytterligare.

Eftersom Söderslätt inte har fått tilldelat pengar från Havs- och fiskerifonden kommer Söderslätt att arbeta tillsammans med LLU Öresund kring vissa projekt som berör fisket samt för att koppla samman havet med de tillrinnande vattensystemen i inlandet och längs kusten. Inte minst finns det ett samband mellan turismens beroende av fiskenäringen (som belyses ovan), men också jordbruket och dess hantering av växtgifter och tillförsel av näring till jordarna har en påverkan på fiskerinäringen, både till havs och inåt land. Söderslätt önskar docka att använda Landsbygdsfonden och Regionalfonden för att koppla samman fiske – och besöksnäringen samt utveckla distributionskanaler inom fiskenäringen.

Kusten hyser många attraktiva sportfiskemiljöer och ett av världens främsta havsöringsfiske. Kustfisket efter öring, gädda och näbbgädda är bra och kan utvecklas inom delar av kusten. Även sötvattenfisket erbjuder goda utvecklings- och inkomstmöjligheter. Allt beroende av landskapets attraktivitet och närhet till storstaden Malmö. På vackert belägna fastigheter med bra

boendemöjligheter och förutsättningar att skapa fiskedammar finns goda möjligheter att etablera fiskecamper som tillhandahåller fiske på utplanterad regnbågsöring, guidning samt relaterad outdoor- och äventyrsverksamhet som kanotturer och vandringar. Speciella "fisketider" bör införas och iakttas för att skydda bestånden och de kringliggande naturområdena.

Utvecklingen av fritidsbåtsintressen bör utvecklas genom attraktiva hamnar med tillhörande faciliteter.

Även för andra produkter än fisk t.ex. alger och musslor ser vi ett starkt ökande intresse från t.ex. gourmetrestauranger.

Den Blå tillväxten (namnet på EU-kommissionens långsiktiga strategi som ska stödja hållbar tillväxt i havs- och sjöfartssektorerna som helhet) är del av det strategiska tänkande på Söderslätt. Blå tillväxt är den integrerade havspolitikens bidrag till Europa 2020-strategin och finns närmare specificerad för havsområden (Östersjön och Nordsjön) och riktade åtgärder (vattenbruk, turism, energi mm).

Insatsområde 3: Modiga egenföretagare skapar arbete för fler inom Söderslätts befintliga och nya näringar

Företagande

Söderslätt har ett fenomenalt geografiskt läge från ett näringslivs- och tillväxtperspektiv. Området är en smältdegel för nya idéer och lösningar. Befolkningen är ung och växande och har ett inslag av nya svenskar. Att fler vågar starta och driva företag är en framtidsfråga där unga människors möjlighet till arbete är en förutsättning för fortsatt ekonomisk utveckling och tillväxt i området. Att starta eget ska vara lika naturligt som att vara anställd. Vi ska kraftsamlas på Söderslätt för att möta arbetsgivares efterfrågan på dagsaktuella färdigheter och spetskompetens. Vår unga högutbildade och internationella befolkning kan möta den matchning som är nödvändig på dagens arbetsmarknad. Söderslätts närhet till storstaden Malmö och den internationella metropolerna Köpenhamn, innovation och forskning i Lund och närhet till utbildningsplatser av internationell standard ger Söderslätt de förutsättningar som behövs för att dra maximal vinning av de grundläggande värdena området har levt av under lång tid: jordbruk och fiske.

Vi ska arbeta för att lyfta våra befintliga företag och stimulera deras innovationsförmåga, export och utvecklingsförutsättningar. Fyra områden är prioriterade styrkeområden: smarta hållbara jordbruks- och fiskprodukter, personlig hälsa och välbefinnande, de kreativa verksamheterna samt vår natur. Potentiella innovationsarenor som livsmedel, turism, kulturella och kreativa näringar samt gröna näringar finns inom räckhåll för företagandet på Söderslätt. Antal nystartade företag per 1000 invånare 2013: Malmö: 8, Skurup: 9, Svedala: 5.5, Trelleborg: 4.7, Vellinge: 7.1.

Insatsområde 4: Besöksnäringen binder samman Söderslätts huvudnäringar

Fler och fler reser allt mer och resvana personer ställer högre krav. Produktägare och destinationer behöver hjälp att utvecklas (*destinationsutveckling*) för att möta dessa krav, och helst ligga steget före. För att arbetet ska generera tillväxt i form av ökad lönsamhet, fler anställda och fler besökare krävs fler insatser och utvecklingsområden. Den största tillväxtpotentialen finns på de utländska

marknaderna. Det finns t.ex. en stor marknad bland de besökare som anländer via färja till Trelleborg och storstaden Malmö attraherar besökare från Polen och Ryssland. Därför är det av stor vikt att de utvecklingsinsatser vi initierar alltid har fokus på *exportmognad*. Samtidigt som fler och fler reser pågår en utveckling av turism och turistföretag utanför städerna vilka ofta själva skapar reseanledningen. Dessa företag är i huvudsak småföretagare med begränsat eget kapital, bankmedel och/eller tid att arbeta för och investera i en *förlängd säsong* eller en helt ny säsong. Skillnaden mot storstädernas tillgänglighet till olika marknader och segment året runt är enorm. De korta säsongerna för turistföretag i landsbygd ger stora utmaningar när det gäller arbetskraft, investeringar och långsiktig överlevnad. Det är stora skillnader i förutsättningar mellan vinter och sommardestinationer. Att skapa en ny säsong kräver att hela transport- och servicekedjan deltar och är "Open for business". Men det handlar också om att betrakta sitt eget utbud från nya synvinklar och från besökarnas perspektiv. Till exempel kan en skånsk gåsamiddag vara oerhört spännande för gästade besökare. Söderslättmiljön blir dramatisk under höststormarna och erbjuder ett nytt äventyrslandskap för en del. En målgruppsanalys skulle berätta vilka besökare som aktörerna inom besöksnäringen ska vända sig till och marknadsföra sig mot. Aktörerna inom besöksnäringen kan gagnas av bättre samarbetsformer med andra aktörer (vanligen konkurrenter) och paketera erbjudanden tillsammans. Tillsammans med bättre kunskap om marknadsföring, t.ex. genom att använda sig av lokalbefolkningen som ett slags "ambassadörer" för Söderslätt så skapas en gemenskap och ett värde för samtliga. Söderslätt ligger precis där Sverige startar i sydväst och begreppet "Här startar Sverige!" kan utvecklas.

Den skånska *golfen* har i och med tävlingar som Solheim Cup och Scandinavian Masters fått en stor internationell exponering under ett antal år och efterfrågan på skånska golfprodukter från utländska marknader är stadigt växande. Golfintresset speciellt på Söderslätt är påtagligt och drar många besökare. Den unika naturupplevelsen med strandnära miljöer och möjligheter att även uppleva ett unikt djurliv samt samarbetet med restauranger i toppklass gör golfen till en verksamhet som binder samman Söderslätt näringar på ett sätt som ökar utvecklingen av företagen, ger fler arbetstillfällen, bidrar till utbredning och avsättningsmarknader för livsmedelsprodukter samt ökar intresset för andra upplevelser som till exempel fågelskådning.

Rekreation i allmänhet är ett ledord på Söderslätt och möjligheterna är oändliga. Den stadsnära rekreationen med cykelvägar i naturterräng ett stenkast från cityupplevelsen är uppskattad av stadsborna. Nya cykelpooler för boende och besökare gör det möjligt att hyra en cykel för dags- eller månadsbehovet. Även den cykelbaserade närturismen har en stor potential, med möjligheter att utveckla intressanta utflyktsmål, caféer, utställningar mm längs cykelstråken. Rekreation är hälsobringande både fysiskt och psykiskt och Söderslätt har stora möjligheter till utvecklingen av hälsorelaterad företagsverksamhet. Just *cykelturismen* är ökande och bidrar med tillväxt till regionen och stärker bilden av Skåne som en aktiv och naturnära destination. Till cykelturismen kommer *vandringsleder* längs kuster och genom landskap, där dagen kan börja i staden och sedan ta vandraren genom landsbygdens byar och längs stränder för att pausa vid gårdsbutiker och via mindre hotellverksamheter för en förlängd vistelse. Naturturismen är ett säkert kort på Söderslätt som måste bibehållas genom vaksamhet om naturtillgångarna och skydd av det växt- och djurliv som finns.

Boende på Söderslätt bör bli del av utvecklingen av *sportaktiviteter* knutna till regionen. Det finns redan ett gediget hälso- och sportintresse och med bättre anläggningar och samlingslokaler för fritidssysselsättning som idrott och kultur, finns potentialen att skapa en "friskusregion" med många möjligheter till sportaktiviteter lokalt.

I samband med att vattennäringen utvecklas och vattenkvaliteten höjs bör möjligheterna att använda dessa naturresurser till hållbar turism ses över. Fritidsfiskare kan ges bättre tillgång till lokala fiskevatten genom t.ex. en sammanhängande fiskeled som är kopplad till boende och mat lokalt. Det lockar besökare under stora delar av året och kan knytas till en fiskekalender och guide som pekar ut vilka vattendrag som erbjuder fiske samt typ av fisk.

Hälsa och välmående ligger väl i tiden och *hästnäringen* är en viktig del i den. För att den ska kunna växa i enlighet med den efterfrågan som finns behövs en utbyggnad av allmänna ridleder, gärna i samband med vandrings- och cykelleder. Tillgången på hästar måste öka markant. Det nya konceptet med "hästpooler" skulle göra det möjligt att hyra häst längs lederna och färdas i flera dagar. Just inom rehab och verksamheter tillgängliga för alla människor oavsett rörelse- eller andra hinder är hästsporten en aktivitet som är under uppgång. Till rekreativ verksamhet i samarbete mellan offentlig sektor och privat näringsliv tillkommer då rehabilitering och den utbildning som blir nödvändig.

7.3 HANDLINGSPLAN

- I den inledande fasen vid programperiodens början är informationsaktiviteter relevanta, speciellt för att informera huvudmålgrupperna (unga, kvinnor, nya svenskar samt aktörer i små och medelstora jordbruks- och turismföretag) om de möjligheter som finns att arbeta med landsbygdsutveckling genom leadermetoden. Även de som bor och verkar generellt sett i Söderslättområdet ska informeras om utvecklingsarbetet.
- I en andra fas startas testprojekt i olika former, dels med välbeprövad klassisk projektledningsteknik, men även mer innovativ projektteknik ska prövas genom så kallad A/B-testing, där två projektmetoder ställs mot varandra och prövas i olika målgrupper. Allt för att hitta den typ av projektmetod som passar verksamhet och aktörer bäst. Vi ser detta som en innovativ metod.
- Det långsiktiga samarbetet med varaktiga resultat i form av ekonomisk aktivitet som skapar arbetstillfällen och bidrar till jämställdhet är av stor vikt i projektarbetet. De horisontella frågorna jämställdhet och korsbefrukning mellan sektorer blir en permanent del av projektänknet genom ett horisontellt planerande och inkluderande av aktörer. Detta kan innebära att projekt flyter över Söderslätt gränser till närliggande leaderområden och till andra delar av landet eller ut i Europa och resten av världen.
- Söderslätt väljer att använda tre av fyra fonder, Regionalfonden, Socialfonden och Landsbygdsfonden, och hoppas därigenom knyta nya band över sektorsgränserna och skapa nya möjligheter för de aktörer som finns där. Samtliga fyra fonder kommer att ha Söderslätt som geografiskt område.

Fondernas inriktning kommer att skiljas åt:

- Söderslätt avser att arbeta tillsammans med LLU Öresund krig projekt där Havs- och fiskerifonden är aktuell. Samarbete kommer även att innebära arbete för att koppla samman havet med de tillrinnande vattensystemen i inlandet och längs kusten. Jordbrukets påverkan på vattenkvaliteten kommer att vara en viktig fråga.
- Stöd från Socialfonden ska avsättas till de projekt som syftar till att bidra till en långsiktig ökad sysselsättningsgrad, att stärka människors ställning på arbetsmarknaden, speciellt arbetsmöjligheter för unga, kvinnor, nya svenskar samt långtidsarbetslösa.
- Stöd från Regionala utvecklingsfonden avsätts till projekt som utvecklar näringslivets förutsättningar att växa och frodas och gynnar nytänkande produkt- och tjänsteutveckling inom samtliga näringar. Även projekt för att tätare knyta stad och land i den stadsnära landsbygden, att få ett stadsbryn där stad och land flätas samman.
- Jordbruksfonden för landsbygdsutveckling är den i sammanhanget största fonden och stöd avsätts till de projekt som bidrar till att skapa ett attraktivt område för de som bor, besöker och verkar i området. Fokus för vårt verksamhetsområde är att öka företagsamheten och diversifiering inom jordbruk, trädgårdsverksamhet, livsmedelsproduktion, fiskenäringen och produktion av grödor som har en positiv påverkan på klimatförändringar och förnyelsebar energi. Kopplingar till besöksnäringen är en stor del av denna fond, samt hållbar företags- och föreningsutveckling i stort samt att öka det lokala engagemanget.

7.4 URVALSPROCESS

Urvalsprocessen kommer att ske stegvis. Allt för att informera om möjligheten att skapa projekt, stötta och vägleda projektintressenter, ge feedback på ett tidigt stadium, verka för att aktörer känner till varandras projekt och att rätt aktörer knyts till passande projekt (matchning).

LAG:s arbetsutskott (AU) blir det beredande organ som ansvarar för insamling och beredning av projektidéer samt sammanförande av olika aktörer.

1. Föreningen Leader Söderslätt och dess olika organ kommer att stimulera till projekt och lärande genom att:
 - sprida information kring insatsområden och dess projekt
 - anordna seminarier och kompetensutvecklande aktiviteter
 - stödja aktörer som vill formulera projektansökningar
 - bygga och administrera nätverk mellan intressenter, idébärare och projektägare inom utvecklingstemat
 - skapa kontakter med andra aktörer inom och utom Söderslättområdet som på olika sätt arbetar med liknande frågor
 - verka för att skapa gränsöverskridande och internationella projekt inom temat
 - Vid behov kommer också föreningens verkställande organ, LAG, ha möjligheten att initiera specifika LAG-projekt för att mobilisera och föra samman intressenter.

2. Projektidéer diskuteras med verksamhetsledaren som hjälper sökande i processen.
3. Projektansökningar som inkommer till verksamhetskontoret kommer först att bearbetas i AU innan de går till LAG för beslut.
4. LAG kommer att granska och kontrollera projektansökningar innan beslut fattas. LAG kommer att granska såväl projektägarens kapacitet att genomföra projektet som projektidé och projektplan för att säkerställa resultaten av projekten.

7.5 MÅL OCH URVALSKRITERIER

Insatsområde 1 Ett smart och entreprenörsinriktat jordbruk

Insatsområde 1: Ett smart och entreprenörsinriktat jordbruk

Rangordning	Delmål	Indikatorer	Målvärde (samtliga av målvärdena gäller för det totala resultatet av programperioden)
1.1	Utbytet mellan stad och landsbygd har ökat	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nyskapade arbetstillfällen med koppling till att öka utbytet mellan stad och landsbygd - Antal nya sysselsättningar i SMF* med koppling till aktiviteter/insatser som kombinerar matproduktion med upplevelse - Antal nya SMF med koppling till varor/tjänster som ökar utbytet mellan stad och landsbygd - Antal nya aktiviteter/arrangemang - Antal nya varor och tjänster - Antal nya CSA** 	<ul style="list-style-type: none"> - 4 nyskapad arbetstillfällen - 8 nya aktiviteter/arrangemang - 4 nya varor och tjänster
			<ul style="list-style-type: none"> - 1 ny sysselsättning i SMF - 1 nytt SMF - 1 ny CSA
1.2	Den ekologiska produktionen har ökat	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nyskapade arbetstillfällen inom produktion av ekologiska produkter - Antal jordbruk som har lagt om till ekologisk produktion - Antal nya ekologiska jordbruksprodukter - Ökning i försäljning av ekologiska jordbruksprodukter 	<ul style="list-style-type: none"> - 2 nyskapade arbetstillfälle - 2 jordbruk har lagt om till ekologisk produktion - 3 nya ekologiska jordbruksprodukter - 10 procent ökning i försäljning av ekologiska jordbruksprodukter
1.3	Kompetensen inom jordbruk och produktutveckling har höjts	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nyskapade arbetstillfällen inom kompetensutveckling inom företagsledning och marknadsföring och/eller produktutveckling - Antal anställda/egenföretagare inom jordbruk med förbättrad arbetsmarknadssituation efter utbildningen - Antal anställda/egenföretagare (nya svenskar) inom produktutveckling, med förbättrad arbetsmarknadssituation efter utbildningen - Antal arbetslösa/egenföretagare i 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 nyskapat arbetstillfälle - 3 genomförda insatser för kompetensutveckling inom företagsledning och marknadsföring bland jordbruksföretag - 3 genomförda insatser för kompetensutveckling inom produktutveckling - 150 deltagare i utbildningar för företagsledning och/eller marknadsföring - 150 personer med utländsk bakgrund som deltar i utbildning inom

		<p>sysselsättning efter utbildningen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Antal arbetslösa/egenföretagare (nya svenskar) i sysselsättning efter utbildningen - Antal genomförda insatser för kompetensutveckling inom jordbruk - Antal genomförda insatser för kompetensutveckling inom produktutveckling - Antal deltagare i utbildningar för företagsledning och/eller marknadsföring - Antal personer med utländsk bakgrund*** som deltar i utbildning inom produktutveckling 	<p>produktutveckling</p> <ul style="list-style-type: none"> - 10 anställda/egenföretagare inom jordbruk med förbättrad arbetsmarknadssituation efter utbildningen - 10 anställda/egenföretagare (nya svenskar) inom produktutveckling, med förbättrad arbetsmarknadssituation efter utbildningen - 1 arbetslös/egenföretagare inom jordbruk, i sysselsättning efter utbildningen - 1 arbetslös/egenföretagare (nya svenskar) i sysselsättning efter utbildningen - 2 genomförda insatser för kompetensutveckling inom företagsledning och marknadsföring bland jordbruksföretag - 2 genomförda insatser för kompetensutveckling inom produktutveckling - 50 deltagare i utbildningar för företagsledning och/eller marknadsföring - 50 personer med utländsk bakgrund som deltar i utbildning inom produktutveckling
1.4	Nya produkter och distributionslösningar har utvecklats och förädlingsvärdet har höjts	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nyskapade arbetstillfällen inom produktutveckling/förädling/distributionslösningar för export - Antal nya sysselsättningar i SMF med koppling till produktutveckling/förädling/distributionslösningar för export - Antal nya SMF med koppling till produktutveckling/förädling/distributionslösningar för export - Antal samarbetsprojekt - Antal nya produkter - Antal produkter med höjt förädlingsvärde - Antal nya distributionslösningar för export 	<ul style="list-style-type: none"> - 3 nyskapade arbetstillfällen inom produktutveckling/förädling/distributionslösningar för export - 1 samarbetsprojekt - 3 nya produkter - 2 produkter med höjt förädlingsvärde - 2 nya distributionslösningar för export - 1 nya sysselsättningar i SMF med koppling till produktutveckling/förädling/distributionslösningar för export - 1 nytt SMF med koppling till produktutveckling/förädling/distributionslösningar för export - 1 samarbetsprojekt - 2 nya produkter - 1 produkt med höjt förädlingsvärde - 1 ny distributionslösning för export
1.5	Produktionen av förnyelsebar energi	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nya arbetstillfällen inom produktion av förnyelsebar energi - Antal nya bioenergianläggningar 	<ul style="list-style-type: none"> - 2 nyskapade arbetstillfällen - 1 ny bioenergianläggning - 1 samarbetsprojekt

	har utvecklats	- Antal samarbetsprojekt - Ökning i mängd sålt fjärrvärme/biogas	- 10 procent ökning i mängd såld fjärrvärme/biogas
1.6	Tillväxt och utveckling har genomförts inom trädgårdsnäringen	- Antal nyskapade arbetstillfällen inom trädgårdsnäringen - Antal nya sysselsättningar i SMF inom trädgårdsnäringen - Antal nya SMF inom trädgårdsnäringen - Antal personer med utländsk bakgrund som sysselsattes - Antal egenföretagare som är personer med utländsk bakgrund - Antal nya egenföretagare	- 2 nyskapade arbetstillfällen - 7 personer med utländsk bakgrund som sysselsattes - 2 egenföretagare inom trädgårdsnäringen som är personer med utländsk bakgrund - 1 ny sysselsättning i SMF inom trädgårdsnäringen - 1 nytt SMF inom trädgårdsnäringen - 1 nya egenföretagare totalt

*SMF - små och medelstora företag med 0-249 anställda

** CSA – Community Supported Agriculture, andelsjordbruk

*** Personer med utländsk bakgrund – personer som är utrikes födda eller inrikes födda med två utrikes födda föräldrar

Insatsområde 2: Vattnet omkring oss

Rangordning	Delmål	Indikatorer	Målvärde
2.1	Risker för och effekter av översvämning har minimerats	- Antal nyskapade arbetstillfällen med koppling till minimering av risker för och effekter av översvämning - Antal miljöprojekt - Antal genomförda insatser	- 2 nyskapade arbetstillfällen med koppling till minimering av risker för och effekter av översvämning - 2 miljöprojekt - 4 genomförda insatser
2.2	En god vattenkvalitet har främjats genom samverkan mellan företag och organisationer	- Antal nyskapade arbetstillfällen inom arbetet för en god vattenkvalitet - Antal miljöprojekt - Antal genomförda insatser - Antal nya samverkan - Antal aktörer som samverkar	- 2 nyskapade arbetstillfällen - 3 miljöprojekt - 5 genomförda insatser - 1 ny samverkan - 10 aktörer samverkar
2.3	Vatten- och våtmarksområden har stärkts för användning till fritidsverksamhet och turism	- Antal nyskapade arbetstillfällen inom arbetet med att förbättra vatten- och våtmarksområden - Antal miljöprojekt - Antal genomförda insatser - Antal vatten-/våtmarksområden som har stärkts - Antal etablerade verksamheter	- 2 nyskapade arbetstillfällen - 2 miljöprojekt - 5 genomförda insatser - 3 vatten-/våtmarksområden som har stärkts - 2 etablerade verksamheter
2.4	Befintliga och nya distributionskanaler för fisk och havsprodukter har utvecklats	- Antal nyskapade arbetstillfällen inom distribution av fisk och havsprodukter - Antal nya sysselsättningar i SMF inom distribution av fisk och havsprodukter - Antal nya SMF inom distribution av fisk och havsprodukter - Antal nya samarbeten - Antal nya möjligheter för direktförsäljning i hamnar - Antal nya CSF****	- 2 nyskapade arbetstillfällen - 1 nya samarbeten - 1 nya möjligheter för direktförsäljning - 1 ny sysselsättning i SMF inom distribution av fisk och havsprodukter - 1 nytt SMF inom distribution av fisk och havsprodukter - 1 nytt samarbete - 1 ny möjlighet för direktförsäljning - 1 ny CSF***
2.5	Samarbetet mellan fiske- och besöksnäringen har	- Antal nyskapade arbetstillfällen inom samarbete mellan fiske- och besöksnäringen - Antal nya sysselsättningar med koppling	- 1 nyskapade arbetstillfällen - 1 samarbetsprojekt - 5 aktörer samarbetar - 1 genomförd insats

	utvecklats	<ul style="list-style-type: none"> till samarbete mellan fiske- och besöksnäringen - Antal nya SMF med koppling till samarbete mellan fiske- och besöksnäringen - Antal samarbetsprojekt - Antal aktörer som samarbetar - Antal genomförda insatser 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 ny sysselsättning med koppling till samarbete mellan fiske- och besöksnäringen - 1 nytt SMF med koppling till samarbete mellan fiske- och besöksnäringen - 1 samarbetsprojekt - 5 aktörer samarbetar - 1 genomförd insats
2.6	Kompetensen inom fiskenäringen har höjts	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nyskapade arbetstillfällen med koppling till kompetensutveckling inom fiskenäringen - Antal anställda och egenföretagare inom fiskenäringen, med förbättrad arbetsmarknadssituation - Antal arbetslösa inom fiskenäringen som är i sysselsättning - Antal genomförda insatser för kompetensutveckling - Antal deltagare 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 nyskapad arbetstillfällen - 1 genomförda insatser för kompetensutveckling - 25 deltagare - 10 anställda och egenföretagare inom fiskenäringen, med förbättrad arbetsmarknadssituation - 1 arbetslös inom fiskenäringen som är i sysselsättning - 1 genomförda insatser för kompetensutveckling - 15 deltagare
2.7	Fiskesamhällets kulturarv har bevarats	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nyskapade arbetstillfällen inom bevaring av fiskesamhällets kulturarv - Antal nya kulturbevarande insatser 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 nyskapade arbetstillfällen inom bevaring av fiskesamhällets kulturarv - 3 nya kulturbevarande insatser (guideböcker, muséer, skolbesök)

**** CSF – Community Supported Fisheries

Insatsområde 3: Modiga egenföretagare skapar arbete för fler inom Söderslätts befintliga och nya näringar

Rangordning	Delmål	Indikatorer	Målvärde
3.1	Antal företag har ökat	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nya arbetstillfällen inom samtliga nya företag - Antal nya sysselsättningar inom samtliga SMF - Antal nya SMF inom samtliga av Söderslätts näringar - Antal företag som har fått stöd 	<ul style="list-style-type: none"> - 2 nya arbetstillfällen inom nya företag - 10 nya SMF - 10 företag som har fått stöd - 1 ny sysselsättning i SMF - 1 nytt SMF - 4 företag som har fått stöd
3.2	Antal egenföretagare har ökat	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nya arbetstillfällen - Antal nya sysselsättningar inom samtliga SMF - Antal nya SMF inom samtliga av Söderslätts näringar - Antal nya egenföretagare - Antal genomförda insatser 	<ul style="list-style-type: none"> - 2 nya arbetstillfällen - 10 nya egenföretagare - 5 genomförda insatser för att öka antalet egenföretagare - 1 ny sysselsättning i SMF - 1 nytt SMF - 4 nya egenföretagare - 2 genomförda insatser för
3.3	Antalet kvinnor bland personer av utländsk bakgrund som driver företag har ökat	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nya arbetstillfällen inom främjandet av kvinnliga egenföretagare med utländsk bakgrund - Antal sysselsatta och egenföretagare med förbättrad arbetsmarknadssituation - Antal arbetslösa kvinnor med utländsk bakgrund som är i sysselsättning - Antal genomförda insatser 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 nya arbetstillfällen - 5 genomförda insatser - 7 nya egenföretagare som är kvinnor med utländsk bakgrund - 10 sysselsatta och egenföretagare med förbättrad arbetsmarknadssituation - 1 arbetslös kvinna med utländsk bakgrund som är i sysselsättning - 3 genomförda insatser

		<ul style="list-style-type: none"> - Antal deltagare - Antal nya egenföretagare 	<ul style="list-style-type: none"> - 75 deltagare - 1 ny egenföretagare
3.4	En attitydförändring för att anställa eller anlita personer med utländsk bakgrund, har skett	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nya arbetstillfällen med koppling till arbete för attitydförändring - Antal anställda nya svenskar, inklusive egenföretagare, med förbättrad arbetsmarknadssituation - Antal arbetslösa nya svenskar som är i sysselsättning - Antal genomförda insatser - Antal deltagande företag och organisationer - Antal egenföretagare som deltar i insatser - Mätning av attitydförändring 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 nya arbetstillfällen - 5 genomförda insatser för att skapa en attitydförändring - 25 företag och organisationer deltar - 50 egenföretagare deltar - 15 procent ökning i andel/antal anställda/anlitade nya svenskar - Mätning av attitydförändring visar att minst 45 företag och 90 egenföretagare är mycket positiva till att anställa/anlita nya svenskar - 10 anställda personer med utländsk bakgrund, inklusive egenföretagare, med förbättrad arbetsmarknadssituation - 2 arbetslösa och långtidsarbetslösa personer med utländsk bakgrund, som är i sysselsättning - 2 genomförda insatser - 10 deltagande företag och organisationer - 10 deltagande egenföretagare - Mätning av attitydförändring visar att minst 9 företag och 9 egenföretagare är mycket positiva till att anställa/anlita personer med utländsk bakgrund
3.5	Ett brett och varierat näringsliv har utvecklats	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nya arbetstillfällen med koppling till att skapa ett brett och varierat näringsliv - Antal nya sysselsättningar i SMF som inkluderar/samarbetar med nya aktörer - Antal nya SMF som inkluderar/samarbetar med nya aktörer - Antal projekt som har fått stöd - Antal genomförda insatser för - Antal nya samverkansformer mellan företag och nya aktörer 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 nya arbetstillfällen - 1 projekt som inkluderar civilsamhället i näringslivet, som har fått stöd - 3 genomförda insatser - 3 nya samverkansformer mellan företag och nya aktörer - 1 ny sysselsättning i SMF som inkluderar/samarbetar med nya aktörer - 1 nytt SMF som inkluderar/samarbetar med nya aktörer - 1 projekt som inkluderar civilsamhället i näringslivet, som har fått stöd - 1 ny samverkansform mellan företag och nya aktörer - 2 genomförda insatser

Insatsområde 4: Besöksnäringen binder samman Söderslätts huvudnäringar

Rangordning	Delmål	Indikatorer	Målvärde
4.1	En året-om turism har främjats genom att utveckla nya aktiviteter och	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nyskapade arbetstillfällen med koppling till aktiviteter under vinterhalvåret - Antal nya sysselsättningar i SMF med koppling till turism under vinterhalvåret - Antal nya SMF med koppling till turism 	<ul style="list-style-type: none"> - 2 nyskapade arbetstillfällen med koppling till aktiviteter under vinterhalvåret - 1 ny aktivitet - 3 nya aktiviteter för vinterhalvåret - 1 ny produkt

	produkter	<ul style="list-style-type: none"> under vinterhalvåret - Antal nya aktiviteter - Antal nya aktiviteter för vinterhalvåret - Antal nya produkter - Antal nya produkter för vinterhalvåret 	<ul style="list-style-type: none"> - 2 nya produkter för vinterhalvåret - 1 ny sysselsättning SMF med koppling till turism under vinterhalvåret - 1 nytt SMF med koppling till turism under vinterhalvåret - 1 ny aktivitet - 2 nya aktiviteter för vinterhalvåret - 1 ny produkt - 1 ny produkt för vinterhalvåret
4.2	Nya avsättningsmarknader för lokala produkter året runt har studerats och utvärderats	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nyskapade arbetstillfällen med koppling till nya avsättningsmarknader för lokala produkter året runt - Antal nya sysselsättningar i SMF med koppling till nya avsättningsmarknader utanför högsäsongen - Antal SMF med koppling till nya avsättningsmarknader utanför högsäsongen - Antal nya avsättningsmarknader för lokala produkter året runt - Antal nya avsättningsmarknader för lokala produkter utanför högsäsongen 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 nyskapat arbetstillfällen - 1 nya avsättningsmarknader för lokala produkter året runt - 1 nya avsättningsmarknader för lokala produkter utanför högsäsongen - 1 ny sysselsättning med koppling till nya avsättningsmarknader utanför högsäsongen - 1 nytt SMF med koppling till nya avsättningsmarknader utanför högsäsongen - 1 ny avsättningsmarknad för lokala produkter året runt - 1 ny avsättningsmarknad för lokala produkter utanför högsäsongen
4.3	Samverkan mellan aktörer inom besöksnäringen har lett till produkt- och destinationsutveckling	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nyskapade arbetstillfällen med koppling till samverkan mellan aktörer inom besöksnäringen - Antal nya sysselsättningar i SMF som samverkar - Antal nya SMF som samverkar - Antal samarbetsprojekt - Antal aktörer inom samarbeten - Antal nya paketerbjudan 	<ul style="list-style-type: none"> - 2 nyskapade arbetstillfällen med koppling till samverkan mellan aktörer inom besöksnäringen - 1 samarbetsprojekt - 4 aktörer inom samarbeten - 2 nya paketerbjudan - 1 ny sysselsättning i SMF som samverkar - 1 nytt SMF som samverkar - 1 samarbetsprojekt - 4 aktörer inom samarbeten - 1 nya paketerbjudan
4.4	Besöksnäringens aktörer har kompetensutvecklats inom värdskap	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nya arbetstillfällen med koppling till kompetensutveckling inom värdskap - Antal sysselsatta inom besöksnäringen, med förbättrad arbetsmarknadssituation - Antal arbetslösa deltagare som är i sysselsättning inom besöksnäringen - Antal genomförda insatser för kompetensutveckling inom värdskap - Antal deltagare 	<ul style="list-style-type: none"> - 2 nya arbetstillfällen - 5 genomförda insatser för kompetensutveckling - 250 deltagare - 10 sysselsatta inom besöksnäringen anställda, med förbättrad arbetsmarknadssituation - 1 arbetslös deltagare som är i sysselsättning inom besöksnäringen - 2 genomförda insatser för kompetensutveckling inom värdskap - 50 deltagare
4.5	Samverkan mellan besöksnäringen i staden och på	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nyskapade arbetstillfällen inom samverkan mellan besöksnäringen i staden och på landsbygden eller inom nya rekreativmöjligheter 	<ul style="list-style-type: none"> - 2 nyskapade arbetstillfällen - 2 nya rekreativmöjligheter - 2 nya samarbeten - 6 aktörer ingår i samarbeten

	landsbygden har utvecklats genom etablering av nya rekreativmöjligheter och utveckling av nya produkter	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nya sysselsättningar i SMF inom en besöksnäring som kopplar samman stad och landsbygd - Antal nya SMF inom en besöksnäring som kopplar samman stad och landsbygd - Antal nya rekreativmöjligheter - Antal nya samarbeten som utvecklar besöksnäringen mellan stad och landsbygd - Antal aktörer som ingår i samarbeten - Antal nya aktiviteter för turister som kopplar samman besöksnäringen i stad och landsbygd 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 ny sysselsättning i SMF inom en besöksnäring som kopplar samman stad och landsbygd - 1 nytt SMF inom en besöksnäring som kopplar samman stad och landsbygd - 1 nytt samarbete - 4 aktörer ingår i samarbeten - 1 ny rekreativmöjlighet
4.6	Förvaltningen av turismen har decentraliserats	<ul style="list-style-type: none"> - Antal nya arbetstillfällen inom förvaltningen av turismen - Antal nya aktörer inom förvaltningen inom turismen 	<ul style="list-style-type: none"> - 1 nytt arbetstillfälle - 2 nya aktörer inom förvaltningen inom turismen

Indikatorer	Totalt	Nationella mål
Antal nya arbetstillfällen	42	39
Antal nya sysselsättningar i SMF	12	3
Antal nya SMF	12	Inte bestämt
Antal anställda, inklusive egenföretagare, med förbättrad arbetsmarknadssituation, efter avslutad åtgärd	60	57
Antal arbetslösa deltagare och långtidsarbetslösa som är i sysselsättning, inklusive egenföretagare, efter avslutad åtgärd	7	

Urvalskriterier är LAG:s verktyg för att bedöma och prioritera projektansökningar och säkerställa att de projekt som får stöd har en tydlig koppling till strategin och dess målsättningar.

Kompleta urvalskriterier ska lämnas in först efter att utvecklingsstrategin blivit godkänd.

8. FINANSIERINGSPLAN

Delåtgärd	Fond	% av total budget	SEK
Drift (25 % av total budget)	Vald fond/ samordnande fond Landsbygdsfonden	25 procent av de sammanlagda offentliga utgifterna ² .	10 750 000

² Observera att ordet "utgifter" betyder faktiskt utbetalade pengar, enligt artikel 31d i fondgemensamma förordningen (1303/2013). Detta innebär att om strategins insatser för projekt bara utnyttjas till exempelvis 75 %, kan driftsbudgeten bara utnyttjas till 75 %.

Samarbeten (10 % av total budget)	<i>Landsbyggsfonden</i>	8,45%	3 633 333
	<i>Regionalfonden</i>	0,77 %	333 333
	<i>Socialfonden</i>	0,77 %	333 333
Genomförande av strategin (65 % av total budget)	<i>Landsbyggsfonden</i>	54,92 %	23 616 667
	<i>Regionalfonden</i>	5,04 %	2 166 667
	<i>Socialfonden</i>	5,04 %	2 166 667
Summa		100 %	43 000 000

9. ORGANISATION

9.1 ADMINISTRATIV KAPACITET OCH KANSLIETS ARBETE (DRIFT)

Till sin hjälp har LAG Söderslätt ett kansli som LAG:s styrelse ansvarar för. Kansliets arbetsuppgifter är bl.a.:

- administration och samordning av föreningens, LAG:s och AU:s arbete
- stöd till AU, LAG och medlemmarna
- registrering och hantering av inkomna projektansökningar
- stöd och hjälp till projektägare fram till beslut
- marknadsföring och information av LAG och av projekt
- kontaktskapande med andra Leaderområden och andra landsbygdsorganisationer på lokal nivå i Europa och resten av världen
- arkivering.

Kansliet ska vara en öppen och lättillgänglig plats för boende och verkande på Söderslätt. De ska organiseras med en verksamhetsledare (VL) och en administratör. Dessa ska vara väl insatta i vad Leadermetoden innebär och fungerar och vara "ansiktet utåt". VL ska även vara insatt i övriga stödformer inom landsbygdsutveckling för att vid ärendeberedning snabbt kunna avgöra om annan stödform än Leader kan vara aktuell. Kansliets personal ska i sitt dagliga arbete vara anträffbara och kunna svara på frågor från personer med projektidéer, ordna och kalla till informations- och samordningsmöte för intresserade av landsbygdsutveckling och kunna hjälpa till att initiera och etablera projekt. VL ska tillsammans med lokala aktörer öka aktiviteten i ideella föreningar, företag, bygdens organisationer och hos enskilda människor. VL ska också bereda ärenden och tillsammans med LAG besluta om vilka projekt som är kvalificerade. Administration och ekonomihantering sköts av den administratör som har kompetens att förvalta offentliga medel. Denna ansvarar för mottagande och vidarebefordran av rekvisitioner, ekonomisk uppföljning, slutredovisning av projekt samt övrig dokumentation i samband med hantering av projektansökningar.

Viktiga kompetenser för kansliets personal bör vara:

- Utåtriktade och kommunicera väl
- Social kompetens
- Stor samarbetsförmåga
- Vara intresserade av utvecklingsarbete
- Självständigt kontaktsökande och ha intresse av att jobba "ute i fält"
- Kunna marknadsföra, sälja och stödja verksamheten
- Vara strukturerade och välorganiserade
- Kunna hantera projektansökningar och redovisningar
- Ha kunskap om lokalt ledd utveckling genom Leadermetoden och övriga EU-stöd former
- Ha kunskap om att förvalta offentliga medel

Kvalitetssäkringen i verksamheten görs genom ett antal styrdokument som arbetas fram inför uppstarten av den nya verksamheten. I dessa bestäms bland annat hur man kollar av verksamheten mot uppsatta mål och aktivitetsplaner. Där ska det även vara tydligt vilka ansvarsområden som finns och deras fördelning (projektledare, styrgrupp, projektägare m.fl.), attestområden, delegeringar, och arbetsfördelning.

9.2 PARTNERSKAPET OCH FÖRENINGEN

(Se även bilaga 10)

En fristående förening bildas för att driva leadersamarbetet. Styrelsemedlemmarna i LAG ansvarar för strategin och består av en representant vardera för Malmö stad, Skurup, Svedala, Trelleborg och Vellinge kommuner. Framtagandet av strategin har skett i nära samarbete med Leader Söderslätt. Skrivarteam och referensgrupp har bestått av personer från kommunerna, näringslivet och det civila samhället. Genom processen att ta fram strategin har sakkunniga kontaktats för att säkerställa förankringen samt en skapa en förståelse för den gemensamma målsättningen. Andra organisationer som varit involverade är LRF, politiska partier, entreprenörer, Länsstyrelsen samt SEA-U Marint Kunskapscenter.

Skrivarteam

Rigmor Sylvén, verksamhetsledare, Leader Söderslätt

Caroline Jacobsson, extern konsult

Referensgrupp

Nils-Arvid Andersson, ordförande i LAG, turist och näringslivschef, Vellinge kommun

Magdalena Hellström, turist och näringslivschef, Skurups kommun

Gunilla Andersson, Miljöförvaltningen, Malmö stad

Karin Leeb-Lundberg, turist och näringslivschef, Svedala kommun

Petra Strandberg, turist och näringslivschef, Trelleborgs kommun

Jenny Skantze-Nyberg, EU-samordnare, Trelleborgs kommun

Lennart Wikström, medlem i LAG, egenföretagare

9.3 LAG – DEN LOKALA AKTIONSGRUPPEN

LAG utgör Söderslätts styrelse och därmed dess verkställande organ. Sammansättningen av LAG fastställs av medlemmarna på föreningens årliga stämma. En ledamot i LAG sitter på två år men inval sker dock varje år, så att halva gruppen byts ut årsvis. LAG sammanträder ca fyra gånger per år och sätts samman ur föreningens medlemmar så att det:

- från varje kommuns geografiska område utses 1 representant för varje part (offentlig sektor, ideell sektor samt näringslivet);
- från varje kommuns geografiska område utses 1-2 ungdomsrepresentanter. De ungdomar som väljs bör också ha en relation till relevanta ungdomsverksamheter inom det geografiska området;
- direkt från föreningen utses 4 representanter oavsett geografisk tillhörighet. Kriteriet för val av dessa är att de ska besitta kompetenser och erfarenheter som är viktiga för LAG- gruppens arbete med utvecklingsstrategin, dvs. näringsliv, besöksnäring, kultur, fiske, jordbruk och miljö.

I valet av lokala representanter ska hänsyn tas till god representation vad gäller kön, ålder och etnicitet, samt så att de kompetenser och erfarenheter som behövs för att möta kraven i Söderslätts utvecklingsstrategi finns med.

Viktiga kompetenser som bör finnas ibland LAG:s representanter är:

- Intresse av att utveckla landsbygden
- God kännedom om områdets förhållande
- Operativ erfarenhet av jordbruks- och fiskerinäringen
- Strategisk erfarenhet av utveckling av turismnäring inom jordbruk och fiskeri, trädgårdsverksamheter
- Akademisk examen inom områden relaterade till vattenhantering och biologisk mångfald
- God kännedom om kommunplanering relaterad till klimatförändringar
- Kopplingar och kontakter till föreningar och organisationer, brett nätverk
- Akademisk relation till utbildning inom grundskola, högskola och universitet samt kontakter inom forskning och utveckling

I sin totala sammansättning skall LAG uppfylla Leaders krav på föreningens verkställande organ:

- Minst 30 % av medlemmarna ska representera ideell sektor (förslagsvis 9 personer). En aktör som också driver en aktiv näringsrörelse och/eller är representerad i något branschorgan med lokal anknytning kan inte utses som representant för ideell sektor (men väl som representant för privat sektor);
- Minst 30 % av medlemmarna ska representera privat sektor (förslagsvis 9 personer);
- Minst 40 % av medlemmarna ska representera offentlig sektor (förslagsvis 11 personer).

Könsfördelningen mellan representanterna måste vara minst 40/60 %. Representanterna måste komma från hela det geografiska området som utgör Leader Söderslätt.

LAG ansvarar för att:

- ta ställning till vilka ansökningar om utvecklingsprojekt som ska tilldelas bidrag. Till sin hjälp har LAG föreningens styrelse/AU som bereder beslutsunderlag;
- utvärdera, kvalitetssäkra och utveckla föreningens arbete samt Leader Söderslätts utvecklingsstrategi;
- årligen välja ett AU på 5 personer som speglar arbetsgruppens (AU) sammansättning.

Arbetsutskott (AU)

Föreningens arbetsutskott kommer att delas upp i tre team, ett per fond med en ansvarig ledamot som har specialkompetens inom det arbetsområde som fonden arbetar med samt två ytterligare medarbetare som representerar LAG i stort. Detta innebär att varje enskilt AU förbereder och kontrollerar projektansökningar gällande en fond. Det genomför urvalsprocessen för projektansökningar och tar fram ett beslutsunderlag till LAG. I övrigt ansvarar varje AU för ekonomisk och administrativ styrning samt för det operativa ansvaret för kansliets organisering, personal och lokaler.

10. SAMVERKAN MELLAN FONDER OCH MED ANDRA AKTÖRER

10.1 SAMARBETE MELLAN FONDER

Söderslätt avser att arbeta tillsammans med LLU Öresund kring projekt där Havs- och fiskerifonden är aktuell samt för att koppla samman havet med de tillrinnande vattensystemen i inlandet och längs kusten. Inte minst finns det ett samband mellan turismens beroende av fiskenäringen, men också jordbrukets effekter på jordarna, vilka i sin tur påverkar vattenkvaliteten. Detta kan ha en påverkan på fiskerinäringen, både till havs och inåt land. Detta berör framför allt miljöprojekt med fokus på klimatförändringar inom vatten som kan finansieras från Regionalfonden, Socialfonden och Landsbygdsfonden. Projekt som har en tydlig inriktning mot entreprenörskap och företagsutveckling inom fiskenäringen finansieras av stöd från Regionalfonden och hanteras av Leader Söderslätt.

10.2 AVSTÄMNING MED ANDRA AKTÖRER MED UTVECKLINGSANSVAR

LAG inkluderar en bred variation av aktörer på Söderslätt för att vara representativ för aktörerna på landsbygden. Deltagarna i LAG representerar redan flera andra utvecklingsaktörer och vill på så sätt skapa ett starkt vi-tänk. Detta skapar naturliga synergieffekter och leder till att på ett lättare sätt få acceptans för verksamheten. Dessa aktörer inkluderar småföretagarorganisationer, turistchefer, näringsutvecklare, större privata företag, individuella lantbrukare och representanter från hamnverksamheter, konstnärer och andra representanter för de kreativa näringarna, verksamhetsledare inom skola och högre utbildning.

LAG deltar i större sammanhang, t.ex. Partnerskap för Skåne tillsammans med andra aktörer som arbetsförmedlingen, länsstyrelsen, LRF och naturskyddsföreningen.

Utöver detta arbetar LAG med regionförbund, landsting, länsstyrelse, kommunalförbund och ett flertal kommuner i Skåne som en del av den ordinarie verksamheten för att på så vis bistå med information och verka som en länk mellan invånarna på Söderslätt och de offentliga aktörerna. LAG tar till sig och sprider resultat som regionala analyser och det regionala förbättringsarbete som fortgår i dessa organisationer för att undvika dubbelarbete och för att se till att det kommer Söderslätts invånare till nytta.

10.3 JÄMSTÄLLDHET OCH ICKE-DISKRIMINERING

Jämställdhet och icke-diskriminering genomsyrar Söderslätts tvärsektoriella utveckling. Alla människors lika värde och möjlighet att bidra till områdets utveckling genomsyrar vår strategi.

Vi ser en särskild möjlighet att utveckla projekt ledda av kvinnor och nya svenskar. Detta rör speciellt projekt i den omedelbara zonen mellan landsbygd och stad där trädgårdsnäring, småskalig- och specialiserad grönsaksodling samt rehabverksamhet utövas. Den demografiska och kulturella mixen i området är en grogrund för lyckad projektverksamhet.

Ökad jämställdhet, speciellt inom traditionella storskaliga jordbruksföretag, är avgörande för förvaltningen och fortlevnaden av dessa stora åkerarealer, där ökad kompetensutveckling och jämställdhetstänk är en del av framtiden.

Barnens förståelse och uppskattning för den lokala maten, hållbara och respektfulla produktionsmetoder och hälsosam kosthållning utgör en bra grund för deras utveckling och intresse för sin närmiljö och kultur.

11. KOMMUNIKATION

Söderslätts kommunikationsinsatser följer de riktlinjer fastställd av Jordbruksverket i dokumentet: Kommunikationsstrategi för Lokalt ledd utveckling 2014- 2020.

11.1 DE FYRA MÅLGRUPPERNA

I arbetet med lokalt ledd utveckling på Söderslätt har fyra målgrupper identifierats.

Målgrupp 1: Företag och organisationer som söker stöd

Denna målgrupp är en sammansättning av individer som skapar ett långsiktigt samarbete och gemensamt söker projektstöd inom lokalt ledd utveckling söker för att utveckla och genomföra ett projekt. Detta innebär att målgruppen är komponerade av en väv av olika aktörer från olika sektorer. Grovt beskrivet består denna målgrupp av aktörer relevanta för de olika insatsområdena, som t.ex.

- *Insatsområde 1:* Lantbrukare, försäljare och exportörer av jordbruksprodukter, personer med utländsk bakgrund, produktutvecklare, distributörer, m.fl.
- *Insatsområde 2:* Restaurangägare, yrkes- och fritidsfiskare, förädlare, biologer och marinbiologer, forskare, hamnföreningar, hållbarhetsstrateger, natur och miljöföreningar, kulturarvsföreningar, aktörer inom fisketurism, produktutvecklare, distributörer, personer inom relevanta myndigheter, m.fl.
- *Insatsområde 3:* Nyutbildade, personer med utländsk bakgrund, entreprenörer, egenföretagare inom alla näringar, unga under 30 år, nyföretagarcentrum, personer inom relevanta myndigheter, m.fl.
- *Insatsområde 4:* Företagare inom fritidsverksamhet (så som hästverksamhet, sport- och yrkesfiske, golf, fågelskådning), personer som driver t.ex. restaurang, café, butik, gårdsbutik, övernattningsverksamhet, turistbyråer, kulturföreningar, aktörer inom konst och hantverk, lantbrukare, kommunala kultur och turism aktörer samt aktörer inom andra relevanta myndigheter, m.fl.

Målgruppen består av både erfarna och oerfarna aktörer inom leadermetoden, vilket måste tas i beaktning när kommunikationsinsatser planeras.

Målgrupp 2: Vidareförmedlare

Målgruppen fungerar som en länk mellan avsändare och mottagare. Framför allt består denna målgrupp av personer som ska verkställa Lokalt ledd utveckling (t.ex LAG, verksamhetsledare m.fl.), men även andra aktörer som t.ex. Arbetsförmedlingen, Naturskyddsföreningen, Lantbrukarnas Riksförbund och Visit Skåne är viktiga för att sprida information och kunskap om arbetssätt, hinder, möjligheter, resultat och effekter inom leadermetoden. Personerna i målgruppen består till stor del av högutbildade och sakkunniga personer så som journalister, opinionsbildaren och kommunikatörer inom relevanta företag, organisationer och myndigheter, kommunstyrelsen, politiker, m.fl.

Målgrupp 3: Samarbetspartner

Gruppen utgörs av myndigheter och andra aktörer med ansvar för att förvalta, mobilisera och genomföra hela eller delar av lokalt ledd utveckling. Aktörerna samverkar för att uppfylla målen med lokalt ledd utveckling och för att sprida kunskap om arbetssätt, hinder, möjligheter, resultat och effekter vilket förbättrar arbetet med den lokala utvecklingen samt ger målgrupperna enkel, tydlig och relevant information. Målgruppen består av aktörer i LAG som representerar privat sektor (egenföretagare), offentlig sektor (kommun, Länsstyrelsen, Region Skåne) och ideell sektor (föreningar, organisationer).

Målgrupp 4: Södersläotts invånare

Eftersom leadermetoden gagnar den allmänna befolkningen på Söderslätt så väl som företag, organisationer, föreningar och myndigheter, är det viktigt att ge invånarna förståelse för syftet med lokalt ledd utveckling. Detta ger förtroende för hur genomförandet lokalt ledd utveckling på Söderslätt samt informerar nya intressenter som önskar att bidra till den lokala utvecklingen. Allmänheten är dock ett diffust begrepp. Samtidigt som målet är att kommunicera ut varför Sverige, EU och Söderslätt satsar på lokalt ledd utveckling, kan vi aldrig nå alla med våra budskap, ej är alla

hellre intresserade. Det kan därför vara effektivt att rikta kommunikationen mot personer relevanta för de olika insatsområdena som beskrivs under målgrupp 1.

11.2 TRE KOMMUNIKATIONSMÅL

Det finns tre kommunikationsmål som delas in efter målgrupperna.

Kommunikationsmål 1

Företag och organisationer söker projektstöd inom lokalt ledd utveckling och bidrar till ett hållbart och levande Söderslätt.

Kommunikationsmål 2

Vidareförmedlare och samarbetspartner sprider information, kunskap och erfarenheter om lokalt ledd utveckling.

Kommunikationsmål 3

Invånarna på Söderslätt känner till arbetet med och effekterna av lokalt ledd utveckling samt EU:s roll inom den lokala utvecklingen.

Vår kommunikation ska leda till:

Mål för kommunikationen	Målgrupp 1	Målgrupp 2 + 3	Målgrupp 4
Kännedom om möjligheterna med LLU			
Kunskap om målen för LLU			
Kännedom om var man hittar info			
Kännedom om ansökningsvillkor och deadline			
Kunskap om Sveriges och EU:s roll för utveckling på Söderslätt			
Kunskap om hur LLU leder till en positiv utveckling på Söderslätt			
Förståelse för den egna rollen i att sprida kunskap om arbetsätt etc.			
Förståelse för vikten av samarbete			

11.3 BUDSKAP

För att nå vara målgrupper är det viktigt att tänka på att kommunikation alltid sker på mottagarens villkor och att vi därför måste utforma budskapen om lokalt ledd utveckling och leadermetoden så att de berör målgrupperna på rätt sätt.

Budskap till företag och organisationer som söker stöd:

"Tillsammans med andra bidrar du till att din landsbygd/ditt kustsamhälle på Söderslätt lever och utvecklas."

Budskap till vidareförmedlare

"Vi jobbar tillsammans och lär oss av varandra för att bidra till en hållbar lokal utveckling på Söderslätt."

Budskap till samarbetspartner

”Vi jobbar tillsammans och lär oss av varandra för att bidra till en hållbar lokal utveckling på Söderslätt.”

”Tillsammans gör det enklare för målgrupperna att arbeta med leadermetoden.”

”Tillsammans gör vi det lättare att arbeta med leadermetoden”

Budskap till Söderslätts invånare

”Leader bidrar till en hållbar samhällsutveckling på Söderslätt.”

11.4 FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR EN LYCKAD KOMMUNIKATION

1. Olika kommunikationsinsatser för olika faser

Programperioden består av treolika faser som alla kräver olika typer av kommunikation.

Införandefasen

Under införandefasen behöver vi kommunicera ut syftet med lokalt ledd utveckling till samtliga målgrupper. Företag och organisationer som kan vara intresserade av att söka projektstöd vilka projektstöd behöver även få information om programstart, målen med lokalt ledd utveckling, programstarten och vilka projektstöd som finns och hur man ansöker.

För att skapa en helhet i administration och kommunikation för de som söker projektstöd är det viktigt att de personer som förvaltar, betalar ut och informerar om programmen samverkar tätt under hela införandefasen. Skulle åtgärder och stöd ändras under programperioden behöver vi återigen kommunicera ut information om stöden och målen med Leader till alla huvudmålgrupperna.

Genomförandefasen

Under genomförandefasen fortgår kommunikationen med de som söker projektstöd samt allmänheten. Samarbetspartner och vidareförmedlare kan hjälpa oss att se vilka kommunikationsbehov som finns. För att se behoven kan vi även använda årsrapporter, utvärderingar och revisioner. För att förbättra genomförandet av programmet är det viktigt att samarbetspartner och vidareförmedlare förmedlar kunskap om arbetssätt, hinder och möjligheter till varandra. Det är också viktigt att sprida goda exempel från programmen under hela perioden, speciellt under den sista delen.

Slutfasen

Denna fas sträcker sig även efter 2020. Fokus ska ligga på att sprida resultaten från programmen så att samtliga målgrupper kan följa resultatet. Allmänheten ska kunna se vad deras skattepengar har används till och samarbetspartner kan använda informationen och erfarenheterna under nästa programperiod.

2. Tydlig och samordnad kommunikation

För att framstå som trovärdiga och professionella är det viktigt att samordnarkommunikationen så att vi talar med en röst. För att uppnå detta är det avgörande att vi utgår från de gemensamma kommunikationsmålen, samordnar våra budskap med varandra och med vidareförmedlare samt använder oss av varandras kanaler.

3. Målgrupperna i fokus

Våra målgrupper är essentiella för landsbygdsutvecklingen på Söderslätt eftersom det är dessa som levererar tjänster till samhället i form av arbetstillfällen, nya företag och social inkludering. Vi ska därför anskaffa kunskaper om hur vi kan nå rätt målgruppen genom att analysera vad som tilltalar den enskilda målgrupp samt vilka kanaler målgruppen kan nås genom. Detta möjliggör ett trovärdigt och professionellt bemötande oavsett ålder, kön och etnisk bakgrund.

4. Enklare tillsammans

För att de som engagerar sig i lokalt ledd utveckling lättare ska kunna göra rätt måste vi göra informationen så enkel som möjligt. Vi ska uppnå detta genom en samordning kring bemötande, rapportering och kommunikation samt genom att uttrycka oss på ett begripligt och tydligt sätt. 7

5. Vi lär av varandra

I vårt arbete med lokalt ledd utveckling kommer vi att komma till nya insikter och kunskaper om vad som fungerar och hur vi kan förbättra arbetet. För att förbättra arbetssättet där kommunikation ingår ska vi analysera den förvärvade kunskapen så att vi kan formulera tydliga budskap och kommunicera dessa till samarbetspartner och vidareförmedlare. Till detta tar vi hjälp av årsrapporter, revisioner och utvärderingar samt synpunkter från Landsbygdsnätverket på vårt arbete

11.5 KANALER

Webben är huvudkanalen vi använder i vår kommunikation om inte det personliga mötet är möjligt, vilket betyder att vi i första hand använder oss av digital kommunikation. Vi måste också se till att det finns tydlig, aktuell och samordnad information om lokalt ledd utveckling Söderslätt på de ansvariga myndigheters webbplats samt på den fondgemensamma portalen. Om nya kanaler ska utvecklas ska detta ske först och främst ske via webben.

Även i valet av kommunikationskanal ska vi ha målgrupp och insatsområde i åtanke då en lantbrukare inte hämtar information om möjligheter inom sitt yrke från samma webbplatser och hemsidor som en inom besöksnäringen.

Företag och organisationer som söker stöd

- Fysiska möten på lokal nivå
- Medier
- Sociala medier
- Digitala nyhetsbrev
- Mötesplatser
- Olika webbplatser/hemsidor

Vidareförmedlare

- Medier

- Sociala medier
- E-post
- Webbssidor

Samarbetspartner

- Jordbruksverkets extranät Ladan
- Personliga möten exempelvis nätverksträffar
- Digitala och fysiska träffar för utbildning
- E-post

Söderslätts invånare

- Media
- Sociala medier
- Personliga möten

11.6 KOMMUNIKATIONSPLAN

En kommunikationsplan omfattar: syfte – målgrupp – budskap – (som sedan följs av ett kommunikationsredskap, tidsplan, budget etc.).

Kommunikationsplanen förmedlar den lokala utvecklingsstrategins *övergripande budskap*:

På Söderslätt skapar vi klimatneutral utveckling som skapar arbeten för alla med hjälp av innovativt tänkande.

Kommunikationsplanen syftar till att:

- informera om Leader och leadermetoden
- informera om vad de olika insatsområdena handlar om
- informera om hur aktörer kan samarbeta i olika projekt som leder till att utvecklingsstrategin genomförs.

För kommunikationsplan se bilaga 15

12. UPPFÖLJNING OCH REVIDERING

12.1 UPPFÖLJNINGSMETODER

Efter varje projekt avslutas ska en projektuppföljning genomföras. Slutrapport lämnas till verksamhetsledaren som sammanställer resultaten för vidareförmedling till LAG, varav det tydligt ska framgå hur projektet har bidragit till att uppnå strategins mål.

Uppföljning, utvärdering och eventuell revidering av utvecklingsstrategin genomförs på LAG:s årliga uppföljningsmöte. Under året samlar verksamhetsledaren/kansliet in information om ekonomi och resultat

från genomförda projekt. Verksamhetsledaren/kansliet ansvarar därefter för att vidareförmedla och presentera relevant information till LAG på ett tydligt och lättbegripligt sätt.

Det årliga uppföljningsmötet ger LAG möjlighet att diskutera och utvärdera uppfyllelsen av målen för strategin, handlingsplanen för insatsområden, kommunikationsplanen, LAG:s arbetssätt och ekonomi. För att underlätta inför de årliga uppföljningsmötena ska en styrgrupp för LAG tillsättas som samarbetar med verksamhetsledaren för att följa upp hur väl strategins mål uppfylls. Uppföljningen skapar förutsättningar för att tidigt upptäcka svagheter och att dra lärdomar inför fortsatt arbete.

Som komplement till interna uppföljning använder Söderslätt externa aktörer som utför egna utvärderingar för att säkerställa objektivitet samt kontrollera att LAG:s egen uppföljning håller mått.

12.2 ALLMÄN LÄRANDEPROCESS

Ett lyckad genomförande av utvecklingsstrategin förutsätter goda kunskaper om strategin i sin helhet, men också de individuella stegen som leder fram till resultatet. För att kunna genomföra sitt uppdrag behöver LAG därför genomgå utbildning som ger kunskap om vad som krävs för att uppfylla målen med strategin.

Lärande uppnås även löpande genom strategin. Genom att både analysera kunskapen som framkommer av uppföljningen samt använda erfarenheter från den föregående programperioden, kan LAG och kansliet förbättra arbetet med utvecklingsstrategin. Att dra lärdomar och erfarenheter av arbetet denna programperiod vill hjälpa LAG, inte bara förbättra sitt arbete, men även identifiera styrkor och svagheter i arbetssätt, hinder, möjligheter och resultat inför nästa programperiod.

Omvärldsbevakning är nödvändigt för att få översikt över förändringar som kan påverka utvecklingsområdet. Dessa kunskaper skapar möjlighet för att omgående kunna anpassa arbetet med strategin till ändringar av förhållanden. Omvärldsbevakningen sker i samarbete med nationella, regionala och lokala aktörer.

12.3 REVIDERING AV STRATEGIN

Om utvärderingen visar att målen för strategin inte uppnås i önskad utsträckning kan en revidering av strategin genomföras. LAG ansvarar för att utarbeta ändringarna i strategin som sedan skickas till Jordbruksverket för godkännande.

12.4 KOMMUNIKATION AV RESULTAT

Verksamhetsledaren ska löpande kommunicera information om ekonomi och resultat till LAG. Efter det årliga uppföljningsmötet ansvarar verksamhetsledaren för att kommunicera ut resultaten av utbytet av finansieringen, hur väl målen uppfyllts samt goda exempel till samarbetspartners och vidareförmedlare. Till Söderslätts invånare samt personer och organisationer som driver projekt kommuniceras resultatet av årets arbete med lokalt ledd utveckling där goda exempel främjas.

12.5 RESURSPLANERING

I budgeten för driftstödet finns även resurser för uppföljning, utvärdering och revidering. Verksamhetsledaren har det övergripande ansvaret för uppföljning och sammanställning av uppgifter angående ekonomi.

För tidsplan se Bilaga 15

13. BILAGOR

Bilaga 1: Lokal utvecklingsstrategi

Bilaga 2: Excelmall med kommuner, församlingskoder och fonder

Bilaga 3: Karta som visar områdesgränsen för Malmö

Bilaga 4 (struken): Avsiktsförklaring - underlag som styrker att de kommuner som ingår i det lokala partnerskapet står bakom utvecklingsstrategin.

Bilaga 5: Intyg om firmatecknare

Bilaga 6: Motivering för undantag för områden med fler än 150 000 men färre än 320 000 invånare eller färre än 10 000 invånare i de fall motivering inte lämnats för samma område vid ansökan om förberedande stöd.

Bilaga 7: SWOT-analys

Bilaga 8: Omvärldsanalys

Bilaga 9: Motivering – vilka fonder ligger till grund för strategin och beskriv varför dessa är relevanta för strategin.

Bilaga 10: Excelark över 9.2 Partnerskapet och föreningen

Bilaga 11: Definition av indikatorer

Bilaga 12: Urvalskriterier

Bilaga 13: Bedömningsgrundlag för urvalskriterier

Bilaga 14: Kommunikationsplan

Bilaga 15: Tidplan för LAG